Almanya, Sovyet - Fin harbine nihayet vermek için tavassutta bulunacak

AKŞAM

Dün Londrada İrlândalı tedhişçiler tarafından konulmuş 5 bomba patladı

Sene 22 — No. 7648 — Fiati her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 7 Şubat 1940

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Bulgar Kralı dün Hariciye Vekilimizi kabul etti

B. Şükrü Saracoğlu, B. Köseivanofu ziyaretle bir saat kadar görüştü

Hariciye Vekili bu sabahki ekspresle İstanbula döndü istasyonda merasimle istikbal edildi

Balkan antantı konseyinin toplantısına iştirak eden ve Sofyadan geçerken Bulgar Başvekili ve Hariciye Nazırı B. Köseivanofla tekrar görüşen Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu bu sabah 9,30 da ekspresle İstanbula dönmüştür.

Hariciye Vekili, Sirkeci istasyonunda askerî merasimle ve Vilâyet, Belediye, Parti ve diğer resmî dairelerin mümessil ve müdürleri tarafından karşılanmıştır. B. Şükrü Saraçoğlu, bugün olmazsa yarınki trenle Ankaraya dönecektir.

B. Şükrü Saraçoğlu Belgrada giderken ve diğer istikbal | Sofya istasyonunda Bulgar Başvekili edenler arasında

Sofyada istikbal ve ziyaretler

Sofya 6 — Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu bu sabah Sofyaya vasıl olmuş ve merasimle karşılanmıştır. B. Şükrü Saraçoğlu, refikası ve kendisine refakat eden zevat dün gece saat 23,30 da Nişten hareket etmişler ve bu sabah pek erken Bulgar hududundaki Dragoman istasyonuna vasıl olmuşlardır. Burada demiryollar umum müdürü, polis direktörü, teşrifat müdür muavini, Türkiye elçiliği başkâtibi kendilerini istikbal etmişlerdir. Misafirler hususî trene binmişler ve sabah kahvaltısını trende etmişlerdir.

Türkiye Hariciye Vekili, refikası ve beraberindeki zevat iki saat sonra Sofya istasyonuna vasıl olmuşlar, istasyonda Başvekil B. Köseivanof ve refikası, Saray teşrifat şefi, Demiryollar Nazırı, Türkiye elçisi ve elçilik er-

(Devamı 10 uncu sahifede)

İran ve Efganistanda geniş mikyasta askerî hazırlıklar yapılıyormuş?

Almanlarla Sovyetlerin Basra körfezine doğru müşterek bir hareketlerinden endişe ediliyormuş

Roma 6 (A.A.) — Havas: Romaya gelen malûmata göre İran ve Efganistan geniş mikyasta askerî hazırlıklarda bulunmaktadır. Bu hal, iki memleketin muhasematın Hazer denizinin cenubuna kadar yayılması ihtimalini derpiş ettiklerini göstermektedir.

İran ve Efgan hükûmetleri söylendiğine göre Basra körfezine ve Umman denizine karşı Almanlarla Sovyetlerin müşterek bir harekete geçeceklerinden korkmaktadırlar. Almanlarla Ruslar, buralarda Yakın Şarkta müttefiklerin mevzilerini ayni zamanda İngilterenin Hindistanla muvasalasını tehdid edebileceklerdir.

İran hükûmeti bilhassa müdafaa tertibatını takviye etmekte ve ecnebi memleketlere çok miktarda tayyare sipariş eylemektedir. Efganistanda ise kısmî seferberlik yapılmak üzeredir.

Diğer cihetten müttefiklerin Yakın Şarktaki faaliyetleri Roma mahfillerinin nazarı dikkatini celbetmektedir. Bu mahfillerde Fransa ve İngilterenin Suriye ve Filistindeki hazırlıkları büyük bir tesir husule getirmektedir.

İtalyan müşahidlerinin bildirdiğine göre bu iki memlekette her ihtimale karşı hazır duran ve vaziyete göre Kafkasayaya ve Almanyanın başlıca petrol membalarına karşı harekete geçmeğe hazır mühim kuvvetler bulunmaktadır.

Müşahidler, general Weygandın Mısır seyahatine de ehemmiyet vermektedirler. Generalin Mısırda müdafaa istihkâmlarını teftiş edeceği ve İngiliz-Mısır kıtaları tarafından yapılacak bir geçid resminde hazır bulunacağı söylenmektedir.

Türkiyenin sulh davasına kıymetli hizmeti

Bir Macar gazetesi: "Türkiyenin vaziyeti şimalden gelecek herhangi tevessüe karşı bir mayn barajına muadildir „ diyor

Yugoslav Başvekili B. Tsvetkoviç, Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Yunan Başvekil ve Hariciye Nazırı Metaksas

Paris 6 — Nahrihten Basler gazetesinin Berlin ve Budapeştedeki muhabirlerinin bildirdiğine göre, Belgradda Türkiyenin ve bilhassa B. Şükrü Saracoğlunun hattı hareketi Berlinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmiştir. Budapeştede B. Şükrü Saarcoğlunun Balkan konferansı orkestrasının birinci kemanı olduğu beyan edilmektedir.

Budapeştede çıkan Emzeter gazetesi diyor ki: «Türkiyenin vaziyeti, şimalden gelecek herhangi taarruza karşı bir mayn barajına muadildir. Türk hükûmeti, bu vaziyetini tamamile müdriktir. Bu hal, Türkiye Hariciye Vekilinin Belgrad konferansında takip etmiş olduğu enerjik ve geniş siyaseti izah eder.

Türk - İngiliz - Fransız anlaşması Balkanlarda sulhun müsbet bir istikrar âmili olmak hususundaki hakikî rolünü oynuyor.

Paris 6 — Eski Başvekil Leon Blum, Populaire gazetesinde yazdığı bir makalede Balkan antantı konseyinin elde ettiği muvaffakiyetli neticeden bahisle diyor ki: «Bunu temin eden başlıca 3 noktadır:

1 — Finlândiyanın Sovyetlere karşı muvaffakiyetli mukabelesi. (Bu yüzden Sovyet Rusya Besarabyaya ait emellerinin tahakkukunu âtiye bırakmıştır, şimdi yalnız Finlândiya ile meşgul olmaktadır).

2 — Almanyanın kış, nakliyat güçlüğü yüzünden maruz kaldığı sıkıntılar ve harbin Balkanlara yayılması takdirinde Balkanlardan hiçbir şey alamaması korkusu karşısında daha yumuşak vaziyet alması,

3 — Türkiyenin Bulgaristanın bitaraflığını temin etmesi. Türkiye cümhuriyeti sulh davasına büyük hizmet etmiştir.»

Balkan antantı

Bulgaristan da müsalemetperver grupumuza iltihak etmiş addedilebilir

Belgrad 6 (A.A.) — Yunan Başvekili B. Metaksas Belgraddaki Havas muhabirine beyanatta bulunarak, antant dışında bulunan Balkan memleketlerinin dahi âza devletlerin hattı hareketini tasvib etmekte olduğunu bildirmiş ve: «Buna binaen Bulgaristan müsalemetperver grupumuza iltihak etmiş addedilebilir» demiştir.

Atina 6 (A.A.) — Eleftron Vima gazetesi yazıyor:

«Balkan antantı devletleri daha geniş mübadelelerle karşılıklı noksanlarını telâfi edebilmek için istihsallerini telif ve tanzime karar verdikleri cihetle, Bulgaristan da bundan böyle Balkan antantı konseyinin mesaisine iştirake davet edilecektir.»

General Weigand'ın Kahire seyahati

Kahire 6 (A.A.) — Elehram gazetesi, bugün Kahireye gelmesi beklenilen general Weigand'ın Mısırda ikameti esnasında Mısır istihkâmlarını teftiş ve askerî erkân ile birlikte umumî müdafaa plânlarını tedkik edeceğini yazmaktadır.

Dikkatler:

Fransız radyosuna teşekkür ederiz

Fransız radyosundaki türkçe neşriyet 31 metreden iyi dinlenemiyordu. Bu sütunda bir kere dikkati celbettik. Dostlarımız ricamızı nazarı itibara alıp neşriyatı Nis üzerinden yapıyorlar. İyi duyuyoruz. Teşekkür ederiz.

Ankara radyosunun da İstanbulda iyi işitilmediğinden gene bu sütunda kaç kere yandık yakıldık; umumî temenniye tercüman olduk.

Neşriyatın İstanbul vasıtasile de yapılması tedkik ediliyormuş. Fransız dostlarımızdan örnek alarak bu gibi işlerde elimizi tez tutmalıyız. Zira, parazitli Türk radyosu çekilir şey değil! Öksürüklü, aksırıklı ahbab kadar müz'iç!

Sovyet - Fin harbine nihayet vermek için

Fon Ribbentrop bu hafta Helsinki ve Sovyet elçilerile görüşecek

Stokholm 6 (A.A.) — Von Ribbentrop bu hafta Almanyanın Helsinkideki elçisi von Blucher ve Moskova büyük elçisi von Schulenburg ile görüşecektir. İki elçi de Berline davet edilmiştir.

Bu haberi veren Dagens Nyhter gazetesinin Berlindeki muhabiri şunları ilâve ediyor:

Bu mülâkatta, Sovyet - Fin harbine Alman tavassutile nihayet vermek imkânının görüşüleceği bildirilmektedir. Almanya, şimdilik Sovyet - Fin ihtilâfının katî surette dışında kalmaktadır.

Almanya, Sovyetler Birliği ile olan münasebetleri sebebile Finlândiyaya Almanya transitile harp malzemesi geçmesini ve Alman vatandaşlarının Finlândiya ordusuna gönüllü olarak yazılmasını menetmektedir.

Bern 6 (A.A.) — Almanyanın Moskova elçisi von Schulenburg ile Helsinki elçisi von Blucher'in Berlinde bulunmaları, Almanyanın Rus - Finlândiya harbinde tavassut teklifinde bulunacağı rivayetlerini tekrar ortaya çıkarmıştır. Siyasî mahfiller bu rivayetlere karşı, Almanyanın bitaraf kalmak hususundaki arzusunu ileri sürmektedirler.

Alman Hariciye Nezareti mahafili, Finlândiya harbine Alman gönüllülerinin iştiraki keyfiyetini inkâr etmekle beraber, Moskova ile Berlin arasında, gitgide daha sıkı bir el birliği mevcut olduğunu reddetmemektedir.

Adliye Vekilinin tedkikleri

B. Fethi Okyar, tapu kadastro umum müdürile Kayseriye gitti

Ankara 6 (Telefonla) — Adliye Vekili B. Fethi Okyar refakatinde tapu ve kadastro umum müdürü B. Halid Ziya ve hususî kalem müdürü B. Şakir olduğu halde bugün Kayseriye gitmiştir. Oradan Ulukışla - Konya yolile Ege mıntakasına gidecektir.

— Her sabah böyle sis yüzünden vapur işlemiyeceğini bilsem...
— Ne yapacaksın?..
— Kadıköyde oturup İstanbulda memurluk bulacağım!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Bir Türk vapuru, 25 Musevi balıkçıyı kurtardı

Hayfadan ava çıkan 25 Musevi balıkçı dalgalar arasında ölüm tehlikesi geçirdiler

Hayfa 6 — 24 Kânunusanide, balık avlamağa çıkan 25 Musevî balıkçı, Karmel fenerinin açıklarında ansızın şiddetli bir fırtınaya tutulmuşlar ve büyük dalgalar arasında sallanmağa başlamışlardır. Dalgalar o kadar büyüktü ki, sahilden hiç bir vapur açılmağa ve tehlikeye maruz balıkçıları kurtarmağa cesaret edememişlerdir. Balıkçıların sandalı, 24 saat dalgalar ile pençeleşmişti. Balıkçılar, kurtuluş ümidleri kesildiği bir sırada kaptan Ekrem Mustafanın idare ettiği Türk bandıralı 3,723 tonluk Antares petrol gemisi, dalgalar arasında pençeleşen balıkçıları görmüş ve derhal imdadlarına koşarak onları muhakkak bir ölümden kurtarmıştır.

Türk vapuru, Hayfa limanına yanaştığı zaman halk kaptan ve tayfaları «yaşasın Türkiye» sesleri ile karşılamışlardır. Filistin makamatı da vapur kaptanına teşekkür etmiştir.

Türk gazetecileri Pariste

Gazetecilerimiz, Fransada 16 gün kalacaklar Majino hattını ve deniz üslerini ziyaret edecekler

Paris 7 — Majino hattını ziyaret etmek için davet edilen Türk matbuat heyeti, bu sabahki ekspresle Parise gelmiştir. Heyet, 16 gün Fransız hükûmetinin misafiri olacak, ve Majino hattından başka, Fransız deniz üslerini de ziyaret edeceklerdir. Heyetin şerefine Fransız Hariciye Nezaretinde, bir öğle ziyafeti verilecek, âyan ve mebusan reisleri, Türk gazetecilerini kabul edeceklerdir. Perşembe günü. Paris meclisi, Belediye sarayında, saat 17 de Türk heyeti şerefine bir resmi kabul tertip edecektir.

Belçika - Hollanda münasebatı

Hollândanın cenup kısmı yabancı bir devlet tarafından işgal edilirse Belçika bitaraf politikasını değiştirebilecek

Londra 7 — Belçika parlâmentosu reisi bugün bir nutuk söylemiş ve Hollandanın işgali ihtimalinden bahsederek ezcümle demiştir ki:

— Eğer Hollandanın cenup kısmı yabancı bir ordu tarafından işgal edilirse Belçika bitaraf politikasını değiştirmekte kendisini haklı görür. Zira böyle bir işgal Belçika için tehlikeli bir vaziyet ihdas etmiş olur. Vakıa Belçika ile Hollanda arasında şimdilik bir ittifak yoktur ve zaman da böyle bir ittifak akdine müsaid değildir. Fakat iki devlet arasında öyle müşterek menfaatler vardır ki bu menfaatler iki devleti birleştirebilir.

Almanya, Sovyet - Fin ihtilâfına tavassut edeceğini tekzip ediyor

Amsterdam 7 — Berlinden bildirildiğine göre salâhiyettar Alman mahfilleri von Ribbentropun Sovyet Rusya ile Finlândiya arasında bir sulh akdine tavassut edeceğini katiyetle tekzip ediyorlar. Almanya, Sovyet - Fin ihtilâfına karışmak niyetinde değildir.

İtalyadan Finlândiyaya Fransa tarikile silâh gönderiliyor

Londra 7 — İtalyadan Almanya tarikile Finlândiyaya gönderilmek istenen silâhlar İtalyaya iade edilmiştir. Bunlar bu defa Fransa tarikile Finlândiyaya gönderilmektedir. Bu malzeme bugün Fransada transit vaziyettedir.

Londrada bir beyaz kitap neşredildi

Roma 7 — Bugün Londrada beyaz bir kitap neşredilmiştir. Bunda Asama Maru hâdisesi hakkında İngiltere ile Japonya arasında teati edilen notalar münderiçtir

Idarei hususiye tahsildarlarının tekaüdlüğü

Memur ve muallimlerin tekaüd maaşı hakkındaki kanuna muvakkat bir madde eklenecek

Ankara 6 (Telefonla) — Bina ve arazi vergilerinin hususî idarelere devrinden sonra maaşları ücrete çevrilmiş olan idarei hususiye tahsildarlarından, hizmetlerinden istifade edilemiyenlerin tekaüde sevkleri kararlaşmıştır. Bu maksadla vilâyet hususî idarelerinden maaş alan memur ve muallimlerin tekaüt maaşı hakkındaki kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair bir kanun projesi hazırlanmıştır.

Bu projeye nazaran maaşları ücrete çevrilmiş olan idarei hususiye tahsildarlarından maaşlarının ücrete tahvil edildiği tarihe kadar fiilen 25 sene veya daha ziyade maaşlı hizmeti olanlar tekaüde sevkedileceklerdir. Bunlardan maaşlı hizmetleri 20 sene ve daha ziyade olanlar, bu kanunun neşri tarihinden itibaren ücretleri, son aldıkları maaş miktarına tahvil edilerek tekaüt müddetlerini doldurdukları zaman bu maaş üzerinden tekaüt olacaklardır.

Yirmi beş seneyi doldurmadan her hangi bir sebeple olursa olsun vazifeden ayrılanlar hizmet müddetlerine göre tekaüt edileceklerdir.

Vazifeden istifa suretile ayrılanlarla herhangi bir suretle vazifelerine nihayet verilenler istedikleri takdirde maaşlı hizmet müddetlerine göre istihkakları verilerek tekaütlükle alâkaları kesilecektir.

Yeni zelzeleler

Zilede bazı duvarlar yıkıldı

Ankara 6 (A.A.) — Dün gece yarısından sonra 0,40 da Ankarada bir zelzele olmuştur.

Bayburt 6 (A.A.) — Bu sabah 3,55 ve 4 te iki şiddetli zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Trabzon 6 — Şehrimizde hafif bir zelzele oldu.

Zile 6 (A.A.) — Şehrimizde dün saat 17,15 te hafif ve gece de 22,30 da orta şiddette bir zelzele olmuş ve bazı duvarlar yıkılmıştır. Zayiat yoktur.

Tirebolu 6 (A.A.) — Bu sabah biri saat 2,50, diğeri 3,55 te olmak üzere kısa süren şiddetli iki zelzele olmuştur. Hasarat yoktur.

Türk - Yunan ticaret anlaşması müzakereleri

Ankara 6 (Telefonla) — Yunan ticaret heyeti ile heyetimiz arasında yeni bir ticaret anlaşması akdi hakkında müzakere cereyan ettiğini ve Yunan heyetinin hükûmetinden talimat istediğini yazmıştık. İstenen talimat gelmiştir. Bugün Hariciye Vekâletinde yeniden müzakerelere başlanmıştır.

Maarif Vekili Üniversitede

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili B. Hasan - Âli Yücel dün sabah Üniversite Hukuk fakültesinde meşgul olmuş, bazı derslere girerek profesörlerin derslerini dinlemiştir.

Maarif Vekili bugün de Güzel sanatlar akademisinde meşgul olacaktır. Cumartesi günü Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Felâketzede memur ve mütekaidlere avans

Ankara 6 — Zelzele mıntakasında müteessir olanlardan ehemmiyetli derecede malen ve bedenen zarar gören memur, mütekaid ve yetimlere verilecek avans hakkında Maliye Vekâletince alâkadarlara bir tamim gönderilmiştir. Bu tamime göre maaş ve ücret alanlara istihkakları tutarının iki misli, mütekaid ve yetimlere üç misli, henüz maaş tahsis muamelesi yapılmıyan yetimlere bu maaşa mesned teşkil edecek maaşın üç misli avans verilecek ve bu avanslar 940 haziranından itibaren iki senede kesilecektir.

Muallimlere ikramiye

Ankara 6 — Millet mekteplerinde kabiliyet gösteren 100 muallime ikramiye verilmesi Maarif Vekâletince kararlaştırılmıştır. Bu muallimler, maarif müdürlerinin reisliklerinde teşekkül edecek komisyonlar tarafından seçileceklerdir.

İki valiye mezuniyet verildi

Ankara 6 — Ordu valisi B. Mitat Sayman ile Denizil valisi B. Ekrem Engür'e sıhhî vaziyetlerinden dolayı üçer ay mezuniyet verilmiş, Ordu vali vekâletine mülkiye müfettişlerinden B. Naci Roblas, Denizli vali vekilliğine de B. Hayri Orhun tayin edilmişlerdir.

Futbol ajanı muavini de istifa etti

İstanbul futbol ajanı muavini ve voleybol ajanı B. Muhtar istifa etmiştir. İstifanın sebebi aradaki fikir ihtilâfıdır. İstanbul ajanlığına B. Hasan Kâmilin tayin edileceği söyleniyor.

Ingiltere - Japonya

İngiltere 21 Alman bahriyelisinden dokuzunu serbes bırakıyor

Londra 6 (A.A.) — Tokyodan bildiriliyor: İngiltere hükûmeti, Asama - Maru adındaki Japon vapurunda İngilizler tarafından esir edilmiş olan 21 Alman bahriyelisinden dokuzunu serbes bırakmağı kabul etmekte olduğunu Japon hükûmetine bildirmiştir.

B. Metaksas Selâniğe döndü

Atina 6 (A.A.) — Başvekil B. Metaxas ve maiyeti erkânı, Belgraddan ve Nişten avdetle bu sabah Selâniğe gelmişler ve bütün halk tarafından hararetli ve heyecanlı bir surette karşılanmışlardır. Şimendiferin bütün güzergâhında, halk ve Milli gençlik teşekkülleri tarafından yapılan tezahürat bilhassa müheyyiç olmuştur.

Hükûmet reisi, Selânikte, umumi menfaate hadim müteaddid müesseselerin ve bu meyanda terkedilmiş çocuklara mahsus yuvanın küşad resmini yapmıştır.

Garp cephesinde sükûnet var

Paris 6 (A.A.) — 6 şubat sabah tebliği: Kayde değer bir şey yoktur.

Berlin 6 (A.A.) — 6 şubat tebliği: Kaydedilecek mühim bir hâdise yoktur.

Alman bankasının altın mevcudu

Berlin 6 (A.A.) — Reichbank'ın bir raporuna nazaran geçen birincikânunun 31 inde bankanın altın ve döviz mevcudu 67 milyon ve tedavül mevkiinde bulunan banknotlar miktarı da 11 milyar 505 milyon marka baliğ bulunuyordu.

Irlandalı tedhişçiler

Dün Londrada 5 bomba patladı, altıncısı patlamadan ele geçirildi

Londra 6 (A.A.) — Bugün Londrada beş bomba infilâk etmiştir. İki bomba Fuston garında patlamış, dört kişi yaralanmış, bir bomba Birmingham postanesinde infilâk ederek iki kişiyi yaralamıştır. Manchester postanesinde infilâk eden dördüncü bir bombadan yaralanan olmamıştır.

Sain Martin meydanında, Edith Cavell âbidesi dibine yerleştirilen beşinci bir bomba, bu âbideyi cüzî hasara uğratmıştır. Zabıta, Liverpool postanesi yakınında konulan altıncı bir bombayı vaktinde ele geçirmiştir.

Polis müdüriyeti, bilhassa Manchesterin muhtelif mahallelerinde araştırmalara başlamıştır. Bu mahallelerde, bu suikasdlerin faili olduğu zannedilen İrlanda cümhuriyet ordusu taraftarları oturmaktadırlar.

Müteaddit kimselerin ölümü ile neticelenen suikasd faili iki İrlandalı tedhişçi yarın sabah Birminghamda asılacaktır. Bugünkü infilâklar, o idamın arifesinde vukubulmuş oluyor.

Londra 6 (A.A.) — Londradaki Eire yüksek komiseri B. Dutlantu, yarın yapılacak olan idamlar münasebetile bu gün B. Edeni ziyaret etmiştir. Bilâhare B. Chamberlaini da görecektir.

Isveçin karşısında Alman tahşidatı

Oeuvre gazetesi bundan maksad tazyik sayesinde iktisadî faydalar temini olduğunu söylüyor

Paris 6 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde madam Tabouis'nin iyi bir menbadan aldığı haberlere göre Almanya, İsveçin karşısındaki Baltık mıntakasında mühim miktarda asker ve malzeme tahşit etmektedir. Diğer taraftan Breme ve Hamburgda bulunmakta olan mühim cüzütamlar, Kiel kanalını geçmişler ve Pomeranya limanlarında yerleşmeğe başlamışlardır. Alman makamatı, bu tedbirleri tekzip etmemektedir.

Bundan başka bitaraf askerî müşahitlerden öğrenildiğine göre Alman hava kuvvetleri kumandanlığı, İsveç istikametinde bir hava taarruzu icrası plânını tetkik etmektedirler.

Alman ajanları, İsveçte, bu tedbirlerin İngilizlerle Fransızların Skandinavya memleketlerine vaz'iyed etmek tasavvurlarına bir mukabele olmak üzere ittihaz edilmiş olduğuna efkârıumumiyeyi ikna etmeğe uğraşmaktadırlar.

Bununla beraber Bn. Tabouis, Almanyanın hakikî hedefinin siyasî, iktısadî ve askerî bir tazyik sayesinde kendisine iktısadî fevaid temin etmek olduğu mütalâasında bulunmaktadır.

Madam Tabouis, netice olarak Almanyanın Romanyayı istilâ etmek istemediği gibi İsveçi de istilâ etmek tasavvurunda olmadığını, çünkü bu memlekete karşı yapılacak askerî bir hareketin çok vahim tehlikeler arzedeceğini bildiğini yazmaktadır.

İsveçin millî müdafaası

Stokholm 6 (A.A.) — İsveçin bütün içtimaî sınıflarında, millî müdafaanın kuvvetlendirilmesine doğru bariz bir hareket görülmektedir. Atış cemiyetlerine birçok aza kaydedilmektedir ve şimdiye kadar bu kabil cemiyetlere karşı boykot yapan işçiler, kafile halinde müracaatta bulunarak kaydedilmektedirler. Kralın oğlu prens Guillaune, Finlândiyaya iktısadî ve insanî yardım yapılması için radyo ile bir hitabe irad etmiştir.

Amerika donanmasının manevraları

Paris 7 — Alınan malûmata göre, Amerika donanmasının ilkbaharda Büyük Okyanusta yapacağı manevralarda 130 parça gemi, 350 tayyare ve 40,000 kişi bulunacaktır.

Norveç kralı B. Roosevelte bir mesaj gönderdi

Roma 7 — Norveç kralı Hahon Amerika Cümhurreisi B. Roosevelte hususî bir mesaj göndermiştir. Bu mesaj Norveç donanmasının yüksek rütbeli bir zabiti tarafından Roosevelte teslim edilmiştir. Mesajın metni henüz neşredilmemiştir.

Karelide Sovyetlerin taarruzları hafifledi

Ladoga gölünün şimalinde Finler mühim muvaffakiyetler kazandılar

Sovyetler iki sınıfı silâh altına çağırdılar

Stokholm 6 — Helsinkiden alınan haberlere göre, Sovyetlerin Mannerheim hattının merkezine yaptıkları taarruz hafiflemiştir. Dün Sovyetler yedi defa hücum etmişler, fakat hiçbir netice elde edememişlerdir. Bugün buna mukabil bu hattın gerisine paraşütle asker bırakmışlardır. Bu suretle inen 100 Sovyet askeri esir edilmiştir. 9 Sovyet tayyaresi düşürülmüştür.

18 inci Sovyet fırkası imha edildi mi?

Londra 6 — Dün Finlerin, Ladoganın şimalinde 18 inci Sovyet fırkasını imha ettiklerine dair Stokholmden haberler gelmişti. Helsinki bu haberleri teyid etmemiştir. Fin makamları sadece iki Sovyet taburunun hezimete uğradığını bildirmektedir. Fakat alınan haberler burada 15 - 20 bin Sovyet askerinin imha edilmekte olduğunu temin ediyor. Finler, son taburlar da esir edilmedikçe muvaffakiyet haberi vermemektedirler. Suomosalmide de bu suretle hareket etmişlerdi.

Ladoga gölünün şimalindeki muharebeler

Stokholm 6 — Fin mahfillerinde hasıl olan kanaate göre, Sovyetler Summa mıntakasındaki tazyiklerine devam edeceklerdir. Sovyetler hücumlarını beslemek için Kareli berzahında birçok fırkalar bulundurmaktadırlar. Buna mukabil Ladoga cephesinde Sovyet tazyikının tesiri kalmadığı görülmektedir. Finler, parlak mukabil taarruzları müteakip sahilde istinat noktaları elde etmeğe muvaffak olmuşlardır. Sovyetler üç taburun işgali altında bulunan bir istinat noktasını terketmişler, sahada 500 ölü, 7 tank, 4 top ve 30 otomobil bırakmışlardır.

Kuoma cephesinde muharebeler gece gündüz devam etmektedir. Mühim kuvvetlerle harekete geçen Sovyetler arazi kazanmağa muvaffak olamamışlardır.

Fin hava kuvvetleri bazı Sovyet üslerine karşı birbiri arkasından akınlar yapmaktadırlar. 13 Sovyet tayyaresi tahrip edilmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 6 (A.A.) — Leningrad erkânıharbiyesinin tebliği: 5 şubat tarihinde keşif kollarının faaliyeti görülmüş, ve bazı yerlerde seyrek topçu endahtı yapılmıştır. Ladoganın şimal mıntakasında piyadeler arasında müsademeler devam etmektedir. Sovyet tayyareleri keşif uçuşları yapmışlardır.

Sovyetler 2 sınıfı silâh altına çağırdılar

Riga 6 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin 920 - 922 sınıflarını silâh altına çağırdığı öğrenilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Mektep çocuklarına okutulacak kitaplar

Millî terbiyeyi alâkadar eden bir mesele karşısındayız.

Meşhur dava münasebetile «Afrodit» i millî talim ve terbiye heyeti de tetkik edecek. Bundan maksat: «Böyle bir romanı çocuklarımıza okutabilir miyiz?» sualine cevap vermek olsa gerek.

Demek ki, mevzu veçhe değiştiriyor. Evvelce: «Müstehcen midir?» idi. Şimdi «Evlâdlarımızın eline ne gibi kitaplar verelim?» gibi şümullü bir sahanın eşiğindeyiz.

***

Galatasarayın şimdiki talebe yetiştirme şekli de elbette iyidir. Fakat ben bilhassa eskisini bilirim ve beğenirim. Esasen o, bütün fransız mekteplerinin usulünden mülhemdir. «Afrodit» te bu milletin edebiyatından olduğu için, bahsedeceğim misal, hak ve hakikatin ortaya çıkması için belki bir anahtar vazifesini görür.

Tahsil çağımızdayken, dil bilgimizi ilerletelim, edebî zevkimizi olgunlaştıralım diye, bizi ders kitaplarının haricinde eserler okumağa sevkederlerdi. Fakat sırasız, erkânsız bir şey yapmamamız için, okuyacağımız kitapları hocalarımıza gösterir, imzalatırdık. Elimizde yahut dolabımızda bunun haricinde roman vesaire bulunursa müsadere edilirdi. Hattâ nizama riayetsizliğimiz olunca ceza bile görürdük.

O seneler Fransada bir siyasî mahkûmiyete uğramış çok yüksek bir münevver memleketimize sığınmış, Galatasaraya hoca olmuştu. Şimdi bu zatın ismini hatırlamıyorum. Kendisine ne roman gösterilse:

— Yazının fenası yoktur. Okuyun! Mukayese ede ede iyiyi kötüyü tefrik hassasını kazanırsınız! - diye imzayı basardı.

Fakat bu zatın noktai nazarı, umumî prensipe uymadığı için kitaplardaki imzalarına müdüriyetçe ve mubassırlarca ehemmiyet verilmedi.

Zannederim, müdüriyet haklıydı. Ve gene zannederim Galatasarayın o zamanki prensipi, bütün maarifimizde şimdi de tatbik edilmelidir. Alabildiğine serbes maarife karşı düşmanlığımı her fırsatta olduğu gibi bu sefer de izhar ediyorum. Çocuklarımızın sıkı bir zabtürapt altında büyütülmesi muhakkak ki, çok daha iyi semere verecektir. Her cihetçe!

«Afrodit» romanının resimli, renk renk kapaklı, çok nüshalı basılarak, çoluk çocuğa yağlandıra ballandıra okutturulması tavsiye edilir işlerden değildir. Bu, hayır! Hattâ daha ileri varacağım: Şimdi piyasade mevcut nice nice romanları vesair kitapları okumanın da bir sırası, bir usulü, erkânı vardır. Tahsil ve terbiye silsilesinde buna riayet edilmelidir. Çocuk edebiyatını, ilk gençlik edebiyatını türkçemizde pek noksan buluruz. Onları bol bol yazdırmalı, tercüme ettirmeli, mekteplilerimiz arasında moda etmeli. Ancak pek yetişkin, dimağca ve zevkçe pek olgunlaşmış edebiyatçılarımıza, bin bir eser okuduktan sonra, bin bir nümune içinde «Afrodit» i vermeli.

Biz bu işi böyle anlıyoruz.

Netekim, Nasuhi Baydarın «Afrodit» i de ciddî bir kap derununde, mahdut bir mıkdarda basılmamış mıdır? Çoluk çocuğun eline on binlerce yayılacak kadarı zaten mevcut değildir.

Bu iki meseleyi şöylece biribirinden ayırmalı:

Çocuklara çocuk kitabı... (Ve çocuk sineması, çocuk tiyatrosu...) Türkçenin kültür kütüphanesine ise, bütün dünyada mevcut şaheserlerin muntazam tercümeleri...

Mürebbiler, sağlam maarifimizin zabtüraptlı çerçevesi içinde, icab eden kitapları, icab eden seneler zarfında, icab eden çocuklara okuturlar veya okutmazlar... Bu mevzu ayrı mevzudur... Çocukların zihni bozulur diye millî kütüphane hiç bir şaheserden, hiç bir eserden mahrum bırakılamaz...

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Sis dün de devam etti

Bir motör bir mavnaya çarptı, mavna su aldığından sahile çekildi

Evvelki gündenberi şehir ve limanda kesif bir sis tabakası dolaşıyor. Bu sisli hava, dün de devam etmiştir. Maamafih dünkü sis pek o kadar kesif değildi. Sis yüzünden, Boğaziçindeki vapur seferleri dün öğleye kadar gayri muntazam olarak yapılmıştır. Kadıköy, Haydarpaşa ve Adalar vapur seferlerinde intizam, daha erken temin edilmiştir.

Dün sis yüzünden limanda yalnız şu kaza olmuştur: Silivri limanına bağlı 17 tonluk Recep kaptanın idaresindeki Hızlı isimli motör, sabah saat dokuzda Köprünün Haliç tarafında bir mavnaya çarparak parçalamıştır. Su almağa başlıyan mavna, Liman işletmesi römorkörleri tarafından sahile çekilmiştir. Bundan başka dün limanda hiçbir kaza olmamıştır. Diğer taraftan evvelki gün Salıpazarı önlerinde bir motoör batıran Coşkun motörü hakkında tahkikat yapılıyor. Bu motör dün Haliçte Özmelek ambarı önünde yaralı olarak bulunmuştur. Coşkun'un mürettebatı, çarpışmanın sis yüzünden vukua geldiğini, kendi motörlerinin yara aldığını, beklemiş olsalardı batmak tehlikesi geçireceklerini ifade etmişlerdir. Coşkun Halice girerek eşyasını boşaltmıştır. İki taraf biribirini protesto etmiştir.

İzmir vapuru dün de 15,30 a kadar Boğaz dışında beklemiştir. Sis ancak bu saatte açıldığı için vapur Boğazdan içeri girebilmiştir. Evvelki gece Bandırmadan gelmesi beklenen Sus vapuru, gece tekrar sis bastırdığından, dün sabah limanımıza gelebilmiştir. Mudanya postasını yapan Marakaz vapuru evvelki gece sis bastırmadan 6,15 te limana gelebilmiş, dün sabah tekrar Mudanyaya hareket etmiştir.

Vali cumartesi geliyor

Maliye ile Belediye biribirini ibra edecek

Balkan harbindenberi Belediye ile Maliye arasında muallâk bir hesap vardır. Belediye, vaktile Maliyeden bir istikraz yapmıştı. Bunun için senede Maliyeye 24 bin lira kadar bir faiz veriyordu.

Belediyenin de Maliyeden muhtelif işler yüzünden alacağı vardır. Maliye ile Belediyenin bu hesaplar yüzünden biribirlerini ibra edebilmeleri işile Ankarada bulunan Vali B. Lûtfi Kırdar meşgul olmaktadır. Bu hususta Maliye Vekâletinin muvafakti alındığından, her iki dairenin biribirlerini ibra etmeleri için bir kanun lâyihası hazırlanacaktır. Bu kanun lâyihasına esas teşkil edecek bazı noktalar etrafında Vali Dr. Lûtfi Kırdar, Belediyeden dün malûmat almak istemiş ve dün akşam geç vakit istenilen malûmat bildirilmiştir. B. Lûtfi Kırdar, cumartesi günü Ankaradan şehrimize gelecektir.

Sadeyağ yerine

Son günlerde kuyruk satışı çok arttı

Son günlerde şehrimizde, şimdiye kadar görülmemiş şekilde kuyruk satışı artmıştır. Eskiden kasaplar, kuyruk satamadıklarından, ellerinde mevcud kuyrukları, ete ilâveten müşteriye satmağa çalışmakta idiler. Şimdi ise, kasaplar, daha birkaç gün evvelden kuyruk siparişi almağa başlamışlardır. Buna sebep, sade yağ fiatlerinin çok yükselmesidir.

Et fiatlerinde kış olmasına rağmen, yükseklik yoktur. Koyun etleri 45, ilâ 50, kuzu etleri ise 55 ilâ 70 arasında satılmaktadır. Bu yakınlarda Tekirdağ, Balıkesir ve diğer yakın yerlerden kesilmiş kuzu beklenmektedir. Her sene olduğu gibi, kesilmiş kuzular piyasaya geldikten sonra kuzu fiatlerinin çok ucuzlıyacağı muhakkaktır.

Yumurta fiati yükseliyor

Yumurta ihraç nizamnamesinde yapılan tadilât, yumurta ihracatının daha muntazam olmasını intaç etmiştir. Hariçten yumurtalarımıza pek çok talep gelmektedir. Bu yüzden iç piyasada yumurta fiatleri yükselmiştir. Bir zamanlar büyük sandığı 15 liraya satılan yumurtalar, son günlerde 48 liraya kadar yükselmiştir.

Karilerimizin mektupları

Bir asker ailesi hasta bakıcılık yapmak istiyor

Ben uzun müddet hastanelerde hastabakıcılık etmiş çok çalışkan ve çok temiz bir asker ailesiyim. Hastanelere müracaat ettim; maalesef yer olmadığını söylediler. Kocamın askere gitmesi üzerine maişetimi temin edecek cüzî bir maaşla her ne gibi bir vazife olursa olsun çalışmak mecburiyetindeyim. Namusumla, şerefimle ekmeğimi kazanmak istiyorum.

Topkapıda, Şehremininde İbrahimçavuş mahallesi Kaygulubaba sokak No. 12 de: Fatma Özgül

Bulgar sefiri geliyor

Moskova sefirliğine tayin edilen Bulgaristanın Ankara sefiri B. Hristofun yerine Ankara sefirliğine tayin edilen Bükreş sefiri B. Sava Kiroff birkaç güne kadar şehrimize gelecektir.

B. Kiroff Galatasaray lisesinden mezundur ve pek güzel Türkçe bilmektedir.

Sirkecide açılacak meydan

Sirkecide, Beşir Kemal eczanesi karşısındaki istasyona bitişik binaların kaldırılarak bu meydanın genişletileceğini ve Harbiyede cadde ortasında bulunan elektrik muhavvile merkezinin de Harbiyede Çinili hamam arkasındaki bir arsaya naklediileceğini yazmıştık.

Gerek Sirkecideki adanın kaldırılması, gerek Harbiyedeki arsanın tedariki için elli bin liralık bir istimlâke ihtiyaç vardır. Bu istimlâkler için bütçede elli bin liralık bir münakale yapılmasına zaruret görüldüğünden elektrik idaresinin teklifi riyaset makamına gelmiştir. Bugünlerde umumi mecliste müzakere edilecektir.

Arpa fiati düştü

Zahire komitesi, dün öğleden sonra Liman hanında toplanarak ihraç yasağı ile hasıl olan vaziyeti gözden geçirmiştir. İhraç durduğu için arpa fiatlerinde kilo başına 50 para düşüklük vardır. Hükûmet evvelce, ihraç teahhüdünde bulunan tacirlerin, teahhüdlerini yerine getirmelerine müsaade vermişti. Bir kısım tacirler, ellerinde fazla stok bulunduğundan dolayı zarar etmek ihtimalleri mevcud olduğunu, bu müsaadenin bir defaya mahsus olmak üzere kendilerine de verilmesini Vekâletten rica etmişlerdir. İçtima, akşam geç vakte kadar devam etmiştir.

Bugün 7 nci sahifemizde:
Haftanın mizahı

Kirliler tramvaya alınmıyacak

Nakil vasıtalarına bu hususta tebligat yapıldı

Belediye müfettişleri, Fatih, Beyoğlu, Eminönü kazaları dahilinde bulunan sinema, hâl, hamam, tiyatro, kahve, lokanta ve ahçı dükkânlarını sırf temizlik bakımından tedkik etmişlerdir. Bu hususta görülen bazı noksanlar tesbit edilmiş, ihmal ve kayıtsızlığı görülenlere cezalar verilmiştir.

Belediye müfettişleri, otobüs, vapur ve tramvayları da temizlik bakımından kontrol etmişlerdir. Üstü başı kirli olan kimselerin tramvay ve tünellere alınmaması kararlaştırılmış ve nakliye vasıtalarının sevk ve idaresinden mesul olanlara tebligat yapılmıştır. Bitle mücadele edildiği şu sırada halkın kirli insanlarla temaslarına meydan verilmiyecektir.

Belediye müfettişleri bundan başka bazı inşaat yerlerini de dolaşmışlar, ruhsatiye hilâfında inşaat yapan inşaat sahiplerinden de para cezası alınmış ve ruhsatiye dahilinde inşaat yapmaları kendilerine tebliğ dilmiştir.

Umumî meclis

Dün kısa bir toplantı yaptı, gelecek içtima cuma günü

Umumi meclis dün ikinci reis vekili B. Faruk Derelinin reisliği altında toplanmıştır. Münhal bulunan Çatalca âzalığına B. Naci Çam'ın intihabile meclise iltihak ettiğine dair mazbatası okundu. Belediye zabıtası talimatnamesinin muhtelit bir encümende tedkiki kararlaştı. Riyaset makamından gönderilen evrak alâkadar encümenlere gönderildi. İstanbul bina ve itiraz komisyonu reisliğine tayin edilen âzadan B. Esad Ekemanın istifası okundu. B. Ekrem Tur, B. Esada muvaffakıyetler temenni etmekle beraber meclisten ayrılmasındaki teessürünü bildirdi, buna meclis iştirâk etti. B. Esaddan açılan kavanin encümenine de B. Ferid intihap edildi.

Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinin bütçe ve kadrolarına aid iki tezkere okundu. Bunlardan biri, bu idarelerin meclis namına mürakabesine memur müntehip mürakiplerle idare dahilindeki mürakip ve müfettişlerin ünvanlarının birbirlerine karışmamaları için (Umumi teftiş ve mürakabe dairesi) ünvanının (Umumi teftiş ve kontrol dairesi) ne tahviline, diğeri de elektrik fabrikasında çalışan üç mühendise evvelce prim verildiği halde ihtisas zammı verilmesi hakkındaki teklifti. Her ikisi bütçe encümenine havale edildi. Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Dün limanımıza gelen eşya

Dün limanımıza muhtelif ithalât eşyası gelmiştir. Gelen eşyayı bildiriyoruz: Amerikan bandıralı Exiria vapurile madeni yağ, gliserin, demir, çelik eşya, radyo aksamı, kalay, mum, kimyevi ecza, alüminyom eşya; Bulgaristan bandıralı Rodina vapurile sinameki, ham deri, pamuk ipliği, çuval, kinin, çay; Romanya bandıralı Besarabya vapurile kahve, baharat; İngiliz bandıralı Kavak vapurile pamuk ipliği, pamuk mensucat, yün, kakao, manganez, kimyevi ecza; Romanya bandıralı Sulina ile kimyevi ecza ve İtalyan bandıralı Albano vapurile demir, kalay, radyatör, toz mermer, kimyevi ecza, demir eşya.

İSTANBUL HAYATI

Bekârlığın saltanatı

Ahbaplardan biri gülerek koluma girdi:

— Gel, şurada biraz oturalım. Sana anlatacak birçok havadislerim var... dedi.

Bir kıraathaney girdik, anlatmaya başladı:

— Aman azizim. Eskiden; «bekârlık sultanlıktır.» diyenlere hayret ederdim.

Meğer onun da çok zevkli tarafı varmış.

Anlatırken gülmekten katılıyordu:

— Geçenlerde bir ahbabın evinde konuşurken evlilikten bahis açıldı, ben de; son zamanlarda bizim arkadaşlardan birçokları evlendiler, galiba günün birinde ben de inaddan vazgeçip onların aralarına karışacağım, diye lâtife etmiştim. Vay efendim vay. Sen misin söyliyen?.. Bizim sözler derhal dört bucağa yayılmış. Yakın dostlardan maada, kırk yılda bir selâmlaştığım kimseler bile benimle alâkadar olmağa başladılar. Herkeste bir telâş. Kime merhaba desem, lâkırdıyı eviriyor, çeviriyor, tanıdığı bir kızın medhiyesine başlıyor. Her gün birkaç dost sağlık veriyor. On parmağında on marifetli bayanlar mı ararsın, oynak mızrablı, yanık sesli kızcağızlar mı istersin, hanım hanımcık ev kadınları mı dersin.

Ellerini biribirine vurarak bir kahkaha attı:

— Hele, aile toplantılarındaki itibarımı, şerefime verilen ziyafetleri sorma. Hemen her akşam bir yere davet ediyorum. Bu akşam da, gen bir dost vasıtasile yeni bir ziyafete davetliyim. Gûya davetli dostumun arkadaşı sıfatile gidecekmişim de, orada ev sahiplerile tanışacakmışız. Bunlara, «Danışıklı döğüş» derler, anlarsın ya. Fakat bu davete seni de götüreceğim.

İsrar karşısında kabule mecbur kaldım, tavşanın suyunun suyu, sıfatile peşlerine takıldım.

Kapıdan girince evde bir şaşkınlık başladı. Önümüze düşen arkadaş paltosunu, şapkasını çıkarıp bizi tanıştırıncaya kadar evdekiler müteredddid tavırlarla ikimize de bol bol iltifat savurdular. Fakat biraz sonra asıl namzed, dostum olduğu anlaşılınca bitabi benim pabuçlarım dama atıldı.

Salonda çeşid çeşid tuvaletli birçok bayanlarla tanıştık. Takdim merasiminde dostumun ismi daha yüksek sesle söylenirken kelimeler, karşıdakilerin üzerinde âdeta bir elektrik tesiri yapıyor. Dudaklar lâtif tebessümlerle bükülüyor, gözler tatlı tatlı süzülüyor, yürüyüşlerde bir başkalık sırıtıyor. Yemekte bütün sofra halkı dostumla meşgul. Elini kımıldatırken herkes ona bakıyor. Sağdan soldan göz ucile bakışlar, sonra ev sahibinin kızına bir göz atıp mânidar tebessümler, fısıldaşmalar..

Kahveleri içerken radyo açıldı. Herkeste bir telâş. Hep Avrupa istasyonları açılıyor, alafranga müzik aranıyor. Hele dans faslı pek hoş geçti. Tango havasile fokstrot oynıyanlar, vals çalarken tangoya kalkanlar....

Zavallı dostum, herkesle ayrı ayrı ve hepsinin ardından birer defa da evin küçük bayanile dansetmekten bitap düştü. Gece geç vakit teşyiimizin şatafatını burada tarife imkân yok. Kapıdan çıkınca dostum gevrek bir kahkaha ile koluma girdi:

— Bekârlığın sultanlık tarafını şimdi anladın ya?!... dedi.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre!..

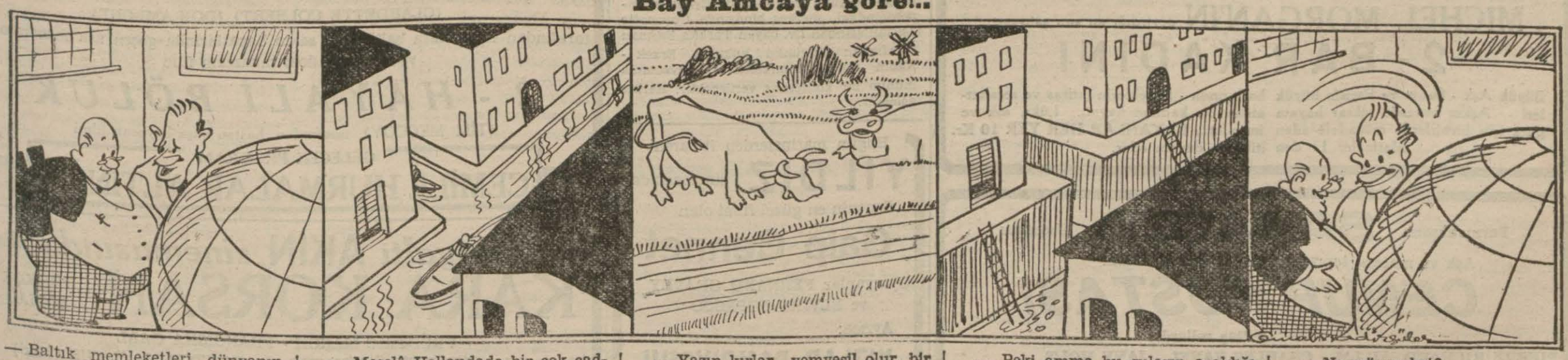

— Baltık memleketleri dünyanın en sulak yerleridir derler bay Amca...

... Meselâ Hollandada bir çok cadde ve sokaklar sudanmış...

... Yazın kırlar yemyeşil olur, bir karış toprak görünmezmiş...

... Peki amma bu suların azaldığı olmaz mı?..

B. A. — Bilâkis!.. Hele Balkan antantından sonra büsbütün artmıştır!..

— Ne münasebet?..

B. A. — Balkanlardaki birlik Baltıkların ağızlarını sulandırdı, diyorlar!...

KÜÇÜK HABERLER:

★ Belediye yeniden Mecidiyeköyüne 16, Beşiktaşa 8, Uzunçarşıya da 13 ki ceman 37 elektrik lâmbası dikmiştir.

★ Esnaf cemiyetleri senelik umumi heyet toplantısı, bugün Türbedeki Birleşik Esnaf cemiyetleri binasında toplanarak evvelce yazdığımız mevzular üzerinde müzakerelerde bulunacaktır. Toplantıya İstanbul Ticaret ve Sanayi odası Esnaf bürosu şefi B. Kâzım Yorulmaz riyaset edecektir.

★ Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel, bugün de Edebiyat fakültesi talebesine çay ziyafeti verecektir.

★ Eski Tekâlifi harbiye komisyonundaki yanlış kayıtlara istinaden verilen maxbatalarla borç ilmühaberi tanzim etmek ve kullanmaktan maznun kırk kişinin senelerdenberi devam eden muhamelerine dün gene birinci ağırceza mahkemesinde bakılmıştır. Şimdiye kadar maznunlardan birçoğu ölmüş, Halil, Mehmed Ali, Halim, İhsan ve Hacı adlarında beş maznun kalmıştır. Bunların muhakemeleri de son safhaya gelmiştir.

Dünkü celsede hazineden getirilen bazı eski kayıtlar tedkik edilmiş ve iddianamesini hazırlaması için evrakın müddeiumumiliğe tevdiine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

★ Trablusgarplı Mehmed Ali isminde birinin dolandırıcılık suçundan muhakemesine başlanmıştır. Mehmed Alinin Paris, Nis, Frankfurt gibi bazı Avrupa şehirlerinde dolandırıcılık yaptığı ve İzmirde dolandırıcılık suçundan bir ay hapse mahkûm olduğu bildirilmektedir. Mehmed Alinin İzmir, Manisa ve Bursa Adliyelerinde sabıkaları bulunup bulunmadığının sorulmasına karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

★ Yedi yaşlarında Necati isminde bir çocuk, Galatada bir ekmekçi beygirinin kuyruğundan kıl koparmak isterken hayvanın attığı bir çifte ile yaralanmış, polis tarafından tedavi altına aldırılmıştır.

★ Bayan Melâhatın idaresindeki hususi bir otomobil, Harbiyede yolun bir tarafından diğer tarafına geçmekte olan yedi yaşlarında Gül isminde bir çocuğa çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

★ Bahçekapıda bir handa terzilik eden yetmiş yaşlarında Kirkor, dün birdenbire fenalaşarak düşmüş, az sonra ölmüştür. Belediye doktoru tarafından yapılan muayenesinde kalb sektesinden öldüğü tesbit edilerek cesedi ailesine teslim edilmiştir.

Ankara Borsası

6 Şubat 1940

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu I peşin 19.20

PARA ve ÇEKLER

	Kapanış
1 Sterlin	5.21
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.9412
100 Liret	6.6375
100 İsviçre Fr.	29.105
100 Florin	69.185
100 Rayşmark	—
100 Belga	21.915
100 Drahmi	0.965
100 Leva	1.57875
100 Çekoslovak Kr	—
100 Pezeta	13.36
100 Zloti	—
100 Pengo	23.269
100 Ley	0.93
100 Dinar	8.065
100 Yen	30.7625
100 İsveç Fr.	30.8275
100 Ruble	—

TEŞEKKÜR

Refikamın doğumu esnasında kendisini ölümden kurtaran Zeynep Kâmil hastanesi sertabibi Eyüp ve muavini Fuad ve ebe bayan Hasibe'ye ve talebe hemşirelere teşekkürü bir vicdan borcu bilir, gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Neş'et Gülener

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
O KADIN
İstiklâl cad. Komedi kısmı
Gündüz saat 14 de
Çocuk oyunu
Gece saat 20,30 da
OĞLUMUZ

★ Kurtuluşta oturan Arşak isminde biri, evinin duvarlarını badanalamakta iken merdivenden düşüp yaralanmış, Etfal hastahanesine yatırılmıştır.

★ Taksim - Yenimahalle hattında çalışan şoför Necatinin idaresindeki otobüs, dün Sürp Agop tramvay durak yerinde, vatman Müminin idaresindeki 67 numaralı tramvay arabasile çarpışmış, her ikisi de hasara uğramıştır.

BU AKŞAM
MELEK
SİNEMASINDA

BÜTÜN DÜNYANIN ALKIŞLADIĞI BİR OPERA
PUCÇİNİnin ÖLMEZ eseri
MADAME BATERFLAY
BAŞ ROLLERDE: MILANO SKALASI ve Berlin operası baş müganniyesi
MARIA CEBOTARİ
Roma Operasının dünyaca meşhur 120 kişilik Orkestrası. İlâve olarak: METRO GOLDWİN Jurnal en son harp ve dünya havadisleri
DİKKAT: Bu gece için loca kalmamıştır. Numaralı koltuklar bugün erkenden aldırılmalıdır. Telefon: 40868

BU HAFTA
MİLLÎ ve ALEMDAR'ın Muhteşem programı
En Küçük Yıldızların en büyük Filmi olarak çevrilen
SHİRLEY TEMPLE
nin yarattığı
KÜÇÜK PRENSES
Baştan başa renkli
Bugünkü Casus harbinin dehşeti korkunç sahnelerile canlandıran
FÖSTER BARİ
nin yarattığı
CASUS İNTİKAMI
Bugünden itibaren başladı

Bu akşam SÜMER sineması

Sinemanın en romantik çift artisti İlâhî Âşık
CHARLES BOYER'i
ve büyük maşukaların ve müşfiki
İRENE DUNNE'u
Mevsimin en büyük ve en mükemmel Aşk Filmi olan
SABAHSIZ BİR AŞK GECESİ
Şaheserini takdim ediyor
Hayatın birbirinden ayırdığı iki sevgili... Tesadüfleri... Sevişmeleri... Yegâne Aşk geceleri olan bir fırtınalı ve kasırgalı gece... Onun bir ertesi sabahı olacak mı?... İlâveten: Ekler Jurnal en son dünya ve harp havadisleri
Telefon: 42851

ÇEMBERLİTAŞ SİNEMASINDA
Bugün matinelerden itibaren
FEVKALÂDE BİR PROGRAM
1 — Şarkın füsunkâr güzellikleri arasında canlandırılan BİN BİR GECE Masalların en muhteşemi
GÜLNAZ SULTAN
Gözler kamaştırıcı dekor, muazzam ve lüks sahneler, binlerce figüran, memleketimizin an tanınmış musiki üstadlarının bu film için besteledikleri ruhnevaz parçalar TÜRKÇE SÖZLÜ ve TÜRKÇE ŞARKILI
2 - PRENS BUBUL
İRENDE ZİLAHY
VE
GEORGES MİLTON
Büyük emsalsiz komiğin emsalsiz nükte ve kahkahalarla dolu büyük komedisi
TELEFON: 22513

BUGÜNDEN ITIBAREN
Şehzadebaşı TURAN sinemasında
İstanbul muhitinin en şık ve konforlu sinemasıdır. Haftalardanberi beklenen iki büyük şaheser filim birden.
Polonyalı sinema yıldızı Pola Negri nin en son şaheseri
Bu filimde «MAZURKA» ve «ŞAHANE TANGO» yu unutturacak.
1 - KARAR GECESİ
İVAN PETROVİTC ile çevirdiği büyük Aşk ve His filmi.
«SON PUSE» ve «BORA» filimlerinin unutulmaz yıldızı
MICHEL MORGAN'IN çevirdiği en son şaheseri.
2 - BAR KADINI
Büyük Aşk - Sanat ve Parisin büyük barlarında - Erkeklerin ihtiras ve sefahatleri - Aşkın hevesile tekrar hayata atılan bir kadının hayatı. Lüks, aşk ve para için birbirlerile mücadele eden insanlar... BAYANLAR HER YER 10 Kr.
Matineler 11 den itibaren devam eder.

Yarın akşam SAKARYA Sineması
Aşk ve macera toprağı... Fas ve esrarı... Filmi
CENUP POSTASI
Baş rollerde:
PIERRE RICHARD WILLM - CHARLES VANEL - JANY HOLT
Heyecan... Helecan... Teessür... Ve büyük bir aşk...

KADIKÖY HLAKEVİNDEN

Atletizm sporunu teşvik ve tamim gayesile evimiz mükâfatlı bir kır koşusu tertip etmiştir. Koşu 11/Şubat pazar sabahı Fenerbahçe stadından başlayıp Kadıköye gidip gelme şeklinde olacaktır. Hareket işareti saat 10,30 da verileceğinden müsabakaya girmek isteyenlerin saat 15 da Fenerbahçe stadında hazır bulunmaları. Koşuya her isteyen iştirak edebilir. İsimleri aşağıda yazılı zevatın hakemlik etmek üzere stada teşrifleri rica olunur. Ali Giray, Ömer Besim, Semih Türkdoğan, Naili Moran, Ali Rıza, Falk. Verilecek hediyeler: Birinciye: Eşofman elbisesi, ikinciye çivili ayakkabı, üçüncüye sveter, dördüncü, beşinci, altıncıya muhtelif hediyeler.

Kadıköy Halkevinde konferans

9 şubat 940 cuma akşamı saat 20,30 da evimiz salonunda Dr. Bay Muzaffer Dilemre tarafından (Veremden korunmak) mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Eminönü Halkevinden:

8/2/940 perşembe günü Evimiz salonunda İstanbul Üniversitesi iktisat fakültesi doçentlerinden bay Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu tarafından (Bugünkü Rusya) mevzulu bir konferans verilecektir. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

★ Beyoğlu Halkevinden: 8 / 2 / 940 perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Üniversite asistanlarından Dr. bayan Türkân Basman tarafından «Bugünkü hukukta Erkek - Kadın müsavatı meseleleri» mevzuunda mühim bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

BUGÜNE KADAR TÜRKİYEDE 24 YERLİ FİLİM YAPILDI.
ŞEHVET KURBANI
AYARINDA FİLİM YAPILMADI.
Baş rollerde kıymetli artistlerimiz
Ertuğrul Muhsin
CAHİDE
FERDİ TAYFUR - NECLÂ - NEVİN - SÜAVİ - SAİT - GÜLSEREN
Pek yakında İstanbul'un en büyük 2 sinemasında birden gösterilecektir.

Bugün matinelerden itibaren
YILDIZ sinemasında
Senenin en güzel filmi olan
Gaip Cennet
Oynıyanlar FERNAND GRAVEY ve ELVİRE POPESCO
Ayrıca:
KIZLAR PANSİYONU

Gedikpaşa AZAK sinemasında
Bugün matinelerden itibaren
1 - GECE YARISI KONTESİ
(CLAUDETTE COLBERT) (DON AMECHE)
tarafından milyonlara baliğ olan salon hayatlarında geçen aşk maceraları ve neş'e ile dolu muazzam film
2 - HAYALİ BÖLÜK
(TİM MECCOY) tarafından baştan başa heyecan filmi
GELECEK PROGRAM
CEMİLE HURMALAR ALTINDA

Pangaltı AKIN sinemasında
KARA KORSAN TÜRKÇE SÖZLÜ
FREDERIC MARCH - FRANCİSKA GAAL
İlâveten: 1 - GÜRÜLTÜLÜ TİYATRO. 2 - DOKTOR MAVİ KUŞ (Miki) 3 - ŞÖRT. 4 -EN SON DÜNYA HABERLERİ
Gündüz ve gece 8,45 de hepsi birden

(Arkası var)

SÖZÜN GELİŞİ

İhtiyarlamak hevesi

Çabuk ihtiyarlıyoruz. Kırkını geçince faaliyet devrini bitmiş zannederek tekaüd olmayı düşünüyor, elli yaşındaki adamı ihtiyar sayıyoruz. İşte yalnız bize mahsus olan bir zihniyet!

Öntümde Yedi Gün müessesesi tarafından çıkarılan «Elli Türk büyüğü» isimli eser var. Sahifelerini karıştırıyor, resimlerine bakıyorum. Son yüz senenin şahsiyetlerinde bariz bir «ihtiyar görünmek» arzusu göze çarpıyor. İçlerinde 60 yaşından fazlalar pek nadir olmasına rağmen sakal, sakal, sakal... Bir çoğunun resimlerini doksan yaşından sonra çektirmiş ve ressam sanki bu resimler üzerinde çalışmış zannedersiniz.

İşte Keçecizade Fuad paşa! En aşağı seksenlik bir ihtiyar gibi görünüyor. Başka kitaplarda diğer fotoğraflarına da baktım. Hepsi öyle, her tarafta ayni ihtiyar çehre ile karşınıza çıkıyor. Halbuki kendisi ancak 54 sene yaşamış bir büyük adamdır. 37 yaşında Hariciye Nazırı, 46 yaşında sadrâzam olmuş. Resimleri de şüphesiz bu yaşların Fuad paşasını aksettiriyor. Fakat en aşağı 30 sene fazlasile!

Haydi o zamanlar ihtiyar görünmenin moda olduğunu kabul edelim ve büyük babalarımız «nazara inanıyorlardı» diyelim. İşte şimdi de genç görünmek modadır. Ama genç görünüşümüz sadece her gün traş olmaktan ileri gitmiyor.

Yukarıda da söylediğim gibi yaş kırkı geçince hevesimiz tekaüde sevk edilmekte, her türlü canlı faaliyet sahalarından elimizi çekip kendiliğinden gelen para ile mümkün olan bir atalet devresine girmektedir.

Bir de bu hafta gelen Avrupa mecmualarını karıştıralım. Bir Fransız mecmuasının Finlândiyaya gönderdiği muharrir günün en faal adamı olan Fin Milli müdafaa kumandanı Mannerheim'in 72 yaşında olduğunu zikrettikten sonra en aşağı 50 yaşında bir adam gibi göründüğünü, bir an yerinde durmadığını, geceleri ancak dört beş saat uyumağa vakit bulduğunu yazıyor ve bastığı resimler onu muharririn söylediğinden genç gösteriyor.

Fransanın en canlı büyük elçilerinden biri 84 lük mareşal Pétain'dir. Clemenceau 70 küsur yaşında olduğu bir devirde cepheden cepheye koşmuş, hayatının en çetin mücadelesini yapmış, Fransaya gençlik aşılamıştı.

Ve nihayet bize göre «ihtiyar» Chamberlain bugün dünyanın en cevval adamlarından biridir ve Naziliği yeryüzünden kaldırmadan ölmek niyetinde olmadığını ilân etmiştir.

Sonra biz, kırk yaşını iş sonu, elli yaşını hayat sonu sanıyor, tası tarağı toplayıp, eli eteği çekmeğe hazırlanıyoruz. Halbuki kırk yaşında en büyük faaliyet devresine girdiğimize ve bu faaliyetin mahsulünü elli yaşından sonra toplıyacağımıza inanmalıyız. Vücudümüzü vakitsiz ihtiyarlığa terk etmemiz yaşlar hakkındaki kanaatlerimizin tamamen hatalı olmasından ileri geliyor. Yelkenleri suya indirmekte acele etmiyelim.

Şevket Rado

Suşehrinde çalışan Amerikan hastanesi ekibi şehrimize döndü

Ekibe riyaset eden doktor Shepard zelzele mıntakasına yaptıkları seyahatin intibalarını anlatıyor

Doktor Shepard Gaziantepte doğmuş, Amerikada tahsilini ikmal ettikten sonra memleketimize dönmüş kıymetli bir Türk dostudur

Zelzele felâketinde yaralı düşen vatandaşların biran evvel tedavisi işine bir yardım olmak üzere seyyar hastane ile Sıvasa ve oradan Suşehrine gittiğini yazdığımız Nişantaşı Amerikan hastanesi başhekimi operatör doktor L. A. Shepard riyasetindeki ekip şehrimize dönmüştür. Amerikalı doktor, dün kendisini ziyaret eden bir muharririmize seyahat intibalarını şöyle anlatmıştır:

— Zelzele mıntakasındaki yaralıların yardımına koşmak fikri bizde birincikânunun 29 unda, yani zelzeleden iki gün sonra hasıl oldu. Fikrimizi sefaret vasıtasile Başvekile sorarak müsaadelerini rica ettik. Başvekil müracaatımızı memnuniyetle karşıladılar. Kızılay başkanının daveti üzerine dört kânunusanide buradan Ankaraya hareket ettik ve ayın yedisinde saylav doktor B. Ali Sühanın başhekimliğinde bulunan Kızılay ikinci yardım hastanesile Sıvasa gitmek üzere yola çıktık.

Maksad yüz yataklı ve gayet mükemmel techiz edilmiş hastaneyi Sıvasta kurup oraya vilâyetin muhtelif yerlerinden gelen yaralıları tedavi etmekti. Fakat biz Sıvasa varır varmaz dehşetli bir kar fırtınası başladı ve vilâyet merkezini kazalara bağlayan yolların hepsi bu kar fırtınasından kapandı. Bu suretle merkeze hasta gelmesine imkân kalmadığı gibi yolların bu vaziyetinde yüz yataklı koca hastaneyi bir yere naklet mek de kabil olamadı.

Vaziyet iki gün içerisinde tavazzuh edince Amerikan ekibinin malzemesi kolayca, hatta mekkâre ile nakle müsait olduğundan evvelâ B. Sühadan sonra Kızılay başkanlığından, muhtaç olan Suşehri mıntakasına müstakil olarak hareket etmek müsaadesini istedik. Bu müsaade derhal verildi. Sıvas vilâyeti erkânının direktifleri dahilinde Sıvastan Kızılay kamyonu ile Hafiğe ve Zaraya hareket ettik. Yollar karla kapalı idi. Açmak için sarfedilen bütün emeklere rağmen Zara ile Suşehri arasındaki 70 kilometrelik mesafeyi mekkâre ile ancak iki günde katedebildik. Suşehrine ayın 14 ünde vasıl olduk.

Orada hükûmet tabibi doktor Hüseyinin yardımile ancak yirmi yataklı bir cerrahî servis açtık. İki gün sonra İstanbuldan hareket etmiş olan Gümüşsuyu hastanesi operatörlerinden doktor Kemal ve doktor Haki ve bizimel beraber İstanbuldan hareket etmiş olan iki Amerikan başhemşire Mis Şenk ve bayan Orhan Suşehrine geldiler. Elele vererek beraberce çalıştık.

Amerikan hastanesi ekibi Ankarada (Dr. Shepard soldan ikinci gelen zattır).

Fakat maalesef biz varıncaya kadar zelzele olalı 19 gün geçmişti. En ağır yaralılardan ancak bir kısmının tedavisine yetiştik. Bizden sonra da doktor Ali Süha bir cebel hastanesi malzemesile yetişti ve bizim kurduğumuz cerrahî servisini bir nüve kabul ederek 50 yataklı mükemmel bir hastane haline ifrağ ettiler.

İstanbuldaki hastanemiz heyeti bize bir ay izin vermişti. Müddetimiz dolmaya başlıyordu. Esasen gerek bulunduğumuz mıntakaya, gerek civar mıntakalara kâfi miktarda doktor ve tedavi malzemesi yetişmiş olduğundan yine başhekim doktor Sühanın müsaadesile zelzele mıntakasından ayrıldık. Tekrar kar fırtınaları içinde mekkâre ve kızaklarla Hafiğe, oradan Sıvasa vardık. Cuma günü İstanbula vasıl olduk.

Bütün yolculuğumuz esnasında ve orada çalıştığımız sırada gerek Kızılay başkanlığı ve bütün memurlarının ve gerekse bütün hükûmet erkânının Amerikan hastanesi ekibine karşı gösterdikleri azamî teshilât ve misafirperverlikten dolayı fevkalâde mütehassis bulunuyoruz. Bu teşebbüsümüzde bizim için en kıymetli cihet bütün Türk arkadaşlarımızla elele vererek yaptığımız mükemmel iş birliğidir. Bu bizim için unutulmaz bir hatıra olarak kalacaktır.

Sonra orada, felâketzedelere yardım için mevsimin bütün müşkülâtına rağmen sonsuz bir gayretle çalışan Kızılay ve idarî teşkilâtın yardım bekliyenlerin imdadına vaktinde yetişip bütün ihtiyaçları karşıladıklarını görmek de bizim için ayrı bir zevk oldu.»

Amerikan hastanesinin kıymetli baş hekimi doktor Shepard gayet güzel Türkçe konuşmaktadır. Muharririmiz bu hususta hayretini izhar ettiği zaman doktor gülerek:

— Tabiî, demiştir, çünkü ben Gaziantepte doğdum. Yine doktor olan babam, umumi harpten evvel annemle beraber Gaziantebe gelmiş, orada kurulan Amerikan hastanesinin başhekimliğini yapmıştır. Ben bu sırada doğmuşum. 16 yaşına kadar Gaziantepte kaldım. Sonra Amerikaya, tahsilimi ikmale gittim. Bu sırada her sene bir iki ay için pek sevdiğim Gaziantebe gelirdim. Babam Gaziantepte öldü. Amerikada tahsilimi bitirdikten sonra kendi arzumla Gaziantep hastanesine tayin edildim, altı sene çalıştım. Sonra buraya geldim. 927 denberi İstanbulda bulunuyorum.»

Doktor Shepard bugün Robert Kollejde zelzele mıntakası seyahatine dair bir konferans verecektir.

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Yunanistanda eski eser araştırmaları

Harp kültür sahalarındaki birçok faydalı faaliyetleri durdurmuştur. Bu cümleden olarak Yunanistanda âsarı âtika araştırması ile meşgul muhtelif ecnebi arkeoloji enstitüleri faaliyetlerini tatil etmişlerdir.

Şimdilik bütün Yunanistanda yalnız iki ecnebi memleket âlimleri taharriyatta bulunuyor. Bunlardan biri dokuz senedenberi eski tarihi Atinanın bulunduğu erazide milyonlar sarfederek araştırmalar yapan Amerikan heyetidir. Amerikalılar daha bir sene çalıştıktan sonra araştırma planını tamamlıyacaklardır.

Mesaisine devam eden diğer ecnebi heyet dahi eski Olimpiya'da uzun senelerdenberi çalışan Alman heyetidir. Bu heyet ilkbahara kadar bütün kış çalışacaktır. Almanlar tarihi Olimpiya'nın meşhur stadyomunu meydana çıkarmağa çalışıyor. Yunanistan kralı ikinci Jorj dahi bu tarihi spor meydanının bir an evvel zahire çıkarılmasına sıkı bir surette alâkadar bulunuyor.

En kıymetli pul

Avrupada en kıymetli pulun Prag'da bir bankanın kasasında mahfuz bulunduğu şimdi meydana çıkmıştır. Bu pul Amerikadaki Noel adası İngiltere tarafından satın alınmazdan evvel buradaki mahalli hükûmet tarafından son defa çıkarılmış pullardan biridir.

Adanın vaktile posta müdürü bulunan Jerobek ismindeki bir Çek bu pulun kıymetini takdir ederek büyük bir servet gibi bankada muhafaza etmektedir. Satıldığı takdirde binlerce sterlin tutacağı tahmin olunuyor.

Gönen (Akşam) — Parti başkanı B. Osman Gönen'in gayretile sosyal yardım kolu tarafından bu sene dört mektebin muhtaç 80 yavrusuna her gün muntazaman sıcak yemek verilmektedir. Yukarıda seksen yavru öğle yemeği esnasında görünüyor.

Tecziye edilen sporcular

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi Başkanlığından: Aşağıda adları ve soyadları klüpleri ve bölge sicil sayıları yazılı bulunan sporcular iştirak ettikleri müsabakalardaki suihareketlerinden dolayı Genel Direktörlükten tecziye müddetleri tayin edilinceye kadar müsabakalara iştirakten menedilmişlerdir. Tebliğ olunur.

Süleymaniye klübünden 550 Süreyya Dizen, Altıntuğ klübünden 516 Selim Yetkin, Topkapı klübünden 352 Sadettin Özsaysal, Topkapı klübünden 35 Hakkı Özmızrak, Topkapı klübünden 33 Salâhattin Kapsal, Topkapı klübünden 1243 Ali Zeren, Topkapı klübünden 183 Hamdi Erbaydar, Topkapı klübünden 695 Besim Goral.

Beden terbiyesi İstanbul Bölgesi Hakem Komitesinden: 8/2/940 perşembe günü akşamı saat 18 de bölge merkezinde yapılacak hakemler toplantısında bölgemize merbut bütün hakem ve hakem namzetlerinin teşrifleri rica olunur.

Samsun mıntakasının İzmir fuarına hazırlığı

Samsun 6 (A.A.) — Samsun ticaret ve iktisad müdürlüklerile ticaret odası bu sene İzmir fuarına Samsun, Amasya, Tokat, Çorum, Sivas ve Sinop vilâyetlerini çerçeveliyen mıntakanın geniş mikyasta iştirakini temin etmek üzere çalışmaya başlamıştır.

Ulukışlada kış

Ulukışla (Akşam) — Ulukışlada birkaç gündenberi tipi halinde durmadan kar yağmakta ve keskin bir kuru soğuk hüküm sürmektedir. Buna rağmen yakacak kıtlığı vardır. Fakir halk şehrin iki saat haricine kadar çıkarak çalı çırpı getirip yakmaktadır. Pazar yerine bazen odun geliyorsa da çok pahalı olduğundan yoksullar bundan istifade edememekte, çayın sürüklediği odunu kapmak için bele kadar bu soğukta suya girmektedir. Bahçesi olup ta odun almaya para bulamıyan muhtaçlar da bağlarındaki meyva ağaçlarını keserek yakmaktadır.

Portakal bol

Bu sene mahsul geçen seneden bir misli fazla

Adana (Akşam) — Adananın portakal rekoltesi (939-940) geçen yıla nisbetle bir misli fazladır. Bu yıl Adana, Kozan, Kadirli, Ceyhan, Osmaniye ve Bahçeden 24,765,000 portakal, 1,973,000 limon, 851,000 mandalina, 5,486,800 turunç ki ceman 33,076,500 adet narenciye mahsulü elde edilmiştir. Şimdiye kadar ihraç edilen portakal ve limon 20,000,000 dur.

Tütün satışları

İngiliz tütün şirketi mümessili İnhisarlar müdürünü ziyaret etti

Memleketimizden tütün satın almak üzere birkaç gün evvel şehrimize gelen İngilterenin en maruf tütün şirketlerinden British - American şirketinin mümessili B. Savic pazartesi günü İnhisarlar idaresine gelerek Umum müdür B. Adnan Halet Taşpınarla görüşmüştür. Şirket mümessiline Umum müdür tarafından tütünlerimiz hakkında izahat verilmiştir.

Taksim gazinosunu işletecek şirket

Taksim bahçesindeki Belediye gazinosunu işletecek müteahhid B. Said, Belediye ile yapacağı mukaveleye göre 90 bin lira bir sermaye ile bir de limited şirket tesis edecekti. Bu şirkete Umumi Meclis âzasından B. Necip Serdengeçti, B. Mitat Nemli, B. Nazif Kâzım ve tüccarden B. Hayri Araboğlu muayyen miktardaki sermayelerle iştirak edeceklerdir. Şirketin yakında faaliyete geçmesi kararlaştığından, nizamnamesi hazırlanmak üzere bugünlerde bir içtima yapılacaktır. Belediye ile müteahhidin yaptığı mukaveleye göre şirketin on güne kadar teşkilile faaliyete geçmesi lâzımdır.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Sis nedir?

İstanbulda birkaç gündenberi sis vardı. Sisle bulut arasında çok benzerlik mevcuddur. O derecede ki, sis hakkında, «toprakla yahut su sathı ile teması olan bulut» denebilir.

De Sausure isimli âlim, sisle bulutu teşkil eden rütubet habbeciklerinin - tıpkı sabun balonu şeklinde - içi boş olduğunu tesbit etmiştir.

Rütubetle işba haline gelmiş havanın soğuması üzerine, sis hasıl olur. Keza, rütubetli toprağın yahut dere ve denizin kendisile temas halinde bulunan hava tabakasına nazaran daha sıcak olması üzerine sis zuhur eder. Yükselen buharlar görünür vaziyete girerler. Tıpkı kaynar suyun buharları gibi.

Bazan sis tabakaları, yukarı doğru çıkacaklarına alçalırlar. Bu hâdise, bilhassa buz ve karın çözüldüğü zaman vukua gelir. Bu sıralarda havanın yüksek tabakaları, aşağı tabakalarından daha sıcaktır.

Bir de «kuru sis» vardır ki, volkanların civarında, yahut büyük yangınları müteakip görünür. Yolcular Kanadada bu tarzda kuru sislere rastlamışlardır. «Kanada zulmetleri» denen budur.

Denizdeki sis esnasında seyrüsefer tehlikeli bir hale girer.

Ege ve Samsun mıntakalarında tütün satışları

Ege mıntakasında bir şubat tarihine kadar bu sene mahsulünden satılmış olan tütünlerin miktarı 284,000 kiloyu bulmuştur.

Yedi buçuk milyon kilodan ibaret olan Samsun mıntakasının bu seneki mahsulünden bir milyon kiloya yakın miktarı dizi dengi olarak satılmıştır. Samsun mahsulünün kısmı küllisini teşkil eden demet tütünlerinin satışlarına her sene olduğu gibi mart ayında başlanacaktır.

Ulukışlada büyük bir kuş vuruldu

Ulukışla (Akşam) — Ulukışlanın av mıntakası olan Çiftehan deresinde Ulukışlalı Gazalıoğlu Ali tarafından ayağının üzerinde bir takım rakamlar yazılı madeni bir bilezik takılı büyük bir kuş vurulmuştur. Bu kuşun kanatlarının uzunluğu ikişer metredir. Bu havalilerde böyle bir kuş görülmediği için halk tarafından alâka ile seyredilmektedir. Nereden geldiği henüz belli değildir.

Belçikada bir kömür madeninde grev

Brüksel 6 (A.A.) — İşe müteallik yeni nizamname dolayısile Charlerol yakınında kâin Fontaine - Leveque kömür madenlerinde yeni bir grev ilân edilmiştir. Grevcilerin miktarı 450 dir.

Adanada pamuk mübayaasına devam ediliyor

Adana (Akşam) — Çifçi elinden Ziraat bankasının pamuk mübayaası devam etmketedir. Banka son parti mübayaasında 65,000 kilo klevland ile 2,580,000 kilo yerli pamuk depo etmiştir. Dün 100,000 kilo pamuk ihracı için Ticaret Vekâletinden emir gelmiştir. Bu partinin ihracını banka yapacaktır.

Bir kadın doğuramıyarak trende öldü

Konya (Akşam) — Adanadan gelen trenden ölü bir kadın indirilmiştir. Bu kadın hamile olarak Ereğliden sedye ile trene getirilmiştir. Kadın bir gün evvel doğum vaziyetine gelmiş, fakat şiddetli ağrılara rağmen doğuramamıştır. Bunun üzerine Halime adındaki bu kadının Konya doğumevine nakline lüzum gösterilmiştir. Fakat Halime yolda ölmüştür. Halime 30, kocası Halil 55 yaşlarındadır. Halime bundan evvel altı çocuk doğurmuşsa da hiç birisi yaşayamamıştır.

EV KADIN MODA

Prasa, Lâhana

İkisi de birçok derde deva imiş

Sebzeler de elbise gibi modaya tabi olmağa başlamıştır. Her mevsim bir kaç sebzenin faydaları sayılır, vitaminlerinden bahsedilir ve binbir derde deva olduğuna karar verilir. Bu sene en fazla kereviz, prasa, lâhana ve havuçtan bahsediliyor.

Kerevizin meziyetlerini geçen hafta yazmıştık. Bugün prasa ve lâhanadan bahsedeceğiz.

Prasa pek eski zamanlardanberi hassası çok bir sebze diye tanınmıştı. Hattâ bu sebzenin verem hastalığını bile geçirdiği kanaati vardı.

Bugün bu kanaatin boş olduğu anlaşılmışsa da nezleye ve boğaz nezlesine karşı prasanın fevkalâde iyi bir ilâç olduğu kanaati bakidir.

Prasa müdrirdir, bundan başka şişmanlara zayıflamak için, damarları sertleşmiş olanlara, romatizmadan muztarip olanlara, böbrekleri kum yapanlara, en faydalı sebzedir.

Hazmı kolay, çok beslemeden doyuran bu sebzenin bilhassa zeytinyağlı yemeği çok nafidir.

Prasa yalnız dahilen değil, haricen cildin güzelliği için kullanılır:

Bir bardak süt içine kalın bir prasanın beyazlarını ince ince doğrayıp kaynatmalı ve süzmeli. Bu süt gece yatarken yüze bir pamukla sürülürse cild beyaz ve berraklaşır.

Lâhanaya gelince bu sebzenin hazmı ağır zannedilerek az yenilir. Halbuki bu sebze birçok hastalıklar için ilâç gibidir.

Lâhanada bol kükürt ve arsenik vardır. Kansızlar, cild hastalıklarına istidadı olanlar bol lâhana yemelidirler.

Lâhanayı fazla yiyen köylülerin gayet sağlam oldukları ve çok yaşadıkları Avrupada yapılan istatistiklerle sabittir. Bunların gayri sıhhî evlerde ve fena şerait dahilinde yaşadıkları halde sıhhatlerini ve uzun ömürlerini lâhanaya borçlu oldukları iddia edilir.

Romatizması olanlara da lâhana tavsiye edilir. Hattâ çiy lâhana yapraklarının sert damar gib olan yerlerini ezdikten ve düzelttikten sonra, ağrıyan romatizmalı yerlere koymak ve üzerini sararak bırakmak sancıları geçirmeğe kâfi imiş.

Yüzünde küçük sivilceler ve cild hastalığı olanlara lâhana tavsiye ediliyor. İçindeki kükürt bu hastalıklara da faydalı imiş.

Elmalı, portakallı marmelat

Bir kilo elma, beş portakal, bir kilo şeker bir tertip için kâfidir.

Elma ve portakalları çeşme altında yıkadıktan sonra kabukları ile parçalara taksim etmeli. Çekirdeklerini ayıkladıktan sonra tencereye koymalı. Kesilen meyvaları örtünceye kadar su koyduktan sonra ateşte pişirmeli.

Meyvalar yumuşayınca suyu ve meyvaları kefgirden geçirerek süzmeli. Çıkan koyu suyu bir kilo şekerle ve bir limonun suyu ile ateşte bir saat, bir saat bir çeyrek kaynatmalı. Küçük kaplar içerisine döküp muhafaza etmeli.

Portakal renginde duran marmelâtın lezzeti pek güzeldir.

Cildi yumuşatmak için

Kışın bozulan, çatlıyan cildi yumuşatmak ve beyazlatmak için badem sütü en tesirli ilâçtır.

Porselen veya mermer bir havanda 30 gram tatlı, 8 gram acı bademi gayet iyi ezilinceye kadar dövmeli.

150 gram iyi cins gül suyunu (azar azar ve karıştırmakta devam ederek) ilâve etmeli. İnce bir tülbentten süzerek şişelerde muhafaza etmeli. Gece yatarken ve sabah bu sütle yüzü silmelidir.

Fanilâ ve düvetinden sabahlıklar

Bir müddettenberi ipekliden yapılan sabahlıkların yere kadar uzun olması moda idi. Şimdi bu moda fanilâdan, düvetinden hattâ basmadan yapılanlara bile tabik ediliyor. Etekler uzun, bluz kısmı da çapraz düğme ile iliklenmektedir:

1 — Gri üzerine kırmızı kareli fanilâdan sabahlık. Rever ve cepleri gri fanilâdan, kemeri kırmızı ipeklidendir.

2 — Siklâmen rengi kadifeden sabahlık. Yakası, kol ağızları, cepleri ve kemeri ayni renk ipeklidendir ve baklava şeklinde makine çekilerek süslenmiştir. İki düğme ile iliklenmiştir.

3 — Koyu mavi krepondan olan bu sabahlık. Çift olarak konmuş üç düğme ile iliklenmiştir. Cepleri ve yaka reverlerinin etrafı eteğine kadar pembe ipekli şeritle çevrilmiştir.

4 — Bej üzerine yeşil çubuklu fanilâdan sabahlık. Reverleri, cepleri ve düğmeleri yeşil kadifedendir.

Ucuz hamamlar

Avrupanın büyük şehirlerinde pek az bir para mukabilinde yıkanmak kabil olan hamamlar vardır

1914 umumî harbi devam ederken İsviçrenin aldığı tertibattan biri de hududlardan memlekete iltica edenleri herşeyden evvel hamama sokturmak, saçını ve sakalını tıraş ettirtmek, elbiselerini değiştirtmek idi. «Şimdi Finlândiyalıların yaptıkları gibi!» Buna benzer bir usul Fransızlarca da tatbik olunarak esirler ve mülteciler derhal yıkattırılır, elbiseleri tebdil olurnurdu. Harp malzemesi ile meşgul olmıyan fabrikalardan bazıları yalnız ucuz elbise ve çamaşır imalile meşgul olmuşlardı.

Pariste bir hayli ucuz hamamlar vardır. rue Pergolesé av. Alphan - avenue de Wagram'dakiler ve emsali gibi. Bunlarda müteaddid banyo ve duş odaları vardır. Gelen müşteriler çok ucuz bir para mukabilinde yıkanırlar. Ve kirli çamaşırlarını bu hamamlara mücavir olan çamaşırcılar gene ucuz bir fiatle temizler. Hamam takımlarına gelince bunları hamam natırı etüvlerde temizlettirir ve tebhir edilmiyen takım müşteriye verdirilmez. Bu küçük ve ucuz hamamlarda dellâk da vardır. Fakat müşteri yıkamazlar. Yalnız koridorlarda dolaşırlar. Müşteri çıkar çıkmaz ortalığı temizlerler filân. Parise müntazaman gelen köylüler ve marşelerin satıcıları bu hamamların daimî müşterileridir.

Bir kısım halk hamamları daha vardır. Üç beş kuruş daha fazla para verebilenler bunlara giderler, diğerlerinden farkı dellâkın müşteriyi yıkaması, masaj yapması gibi kolaylıklardır. Bu hamamların da çamaşırcıları vardır ve ucuzdur. Bu hamamların ve çamaşırcıların müşterileri de bekâr polisler, büyük dükkânlarda çalışan müstahdemler, misafir bekârlar gibi evsizlerdir.

Bir nevi hamamlar daha vardır. Bunlara Türk hamamı namı verilmiştir ve lüks kabilindendir. Terlemekle zayıflıyacaklarını zannedenler, sabahlara kadar barlarda yuvarlanarak vücudlarını alkolden tasfiye vehminde bulunanlar, uğulmak ateş gibi taşlar yüzerinde mıncıklanmak istiyenler, buram buram terlemekten zevk alanlar veyahud nefes darlığı ekzersizi peşinden koşanlar bu hamamları doldururlar. Bunların en meşhuru Paristeki opera tiyatrosunun civarındadır. Bir defa gitmiştim. İçerisine girdiğim kapıdan nasıl çıktığımı ben biliyorum.

Fransanın büyük şehirlerinde de umumî hamamlar vardır. Marsilyada Niste, Liyonda vesaire. oralardakilerde de halk kolaylıkla ve ehven bir fiatle yıkanır. Çünkü artık konforsuz evlere iltifat edilmediği kadar hamama gitmiyen adamlara da hürmet edilmediği için insan gibi yaşamak istiyenler bu işe dikkat ederler. Ve.. o kadar alışmışlardır ki «meselâ lâkırdı arasında:

— Bu sabah hamama girdim tıraş oldum gibi lâkırdılar Londrada ve Pariste mükâlemenin en âdisi sayılır.

Dünya kuruldu kurulalı fukaralık asıl olduğu için Londra ve Paris gibi yerlerde dahi her sabah yıkanmak ve temizlenmekten nasibini alamıyan talihsizler müstesna olmak üzere derhal söyliyebilirim ki Londrada haftada üç gün olsun yıkanmayan kendi elbisesini ve fotinini kendi elile temizlemiyen velhasıl temiz olmıyan tek bir adam hemen hemen yoktur. (İngilizlerin prensleri de dahil olduğu halde iftihar ettikleri şeyden biri de kendi ayakkaplarını kendilerinin temizlemeleridir.) İstitraden şunu arzedeyim: İngilterede bir aile çocuğunun aldığı ilk ceza halâdan çıkarken sifonun kordonunu çekmemesinden başlar. (Mübalâaga etmiyorum bu böyledir.) Londra mahafilinde pek meşhurdur, Şimdiki Veliahd prenses bundan dört beş sene evvel bir gün sokakta çözülen potininin kordonunu dadısına bağlatmak arzusunu gösterdiği için büyük valdesi tarafından cezalandırılmıştır.

Ne Londranın ve ne de Parisin elbette İstanbuldakiler kadar güzel hamamları yoktur. Elbette İstanbuldaki hamamlar daha temiz ve sıhhî bir hale sokturulabilir ve derecata ayrılırsa, Avrupadakiler gibi ucuz olursa çamaşırcısı bulunursa hülâsa hamama gitmek keyfiyeti kolaylaştırılırsa elbette faydası vardır. Ve bunu temin için de çare bulmak güç değildir. Ve o da meselâ şudur: Hamamları badettasnif hamamcılara bırakmak. Sıhhî şartlara riayet etmelerini temin ve şeklini telkin etmek, alışıncıya kadar muttasıl kontrol etmek, hamamlara ilânlar yapıştırtarak yıkanmanın faydalarını ve aksinin zararlarını izah etmek zannediyorum çarelerin en ikna edicisi ve teşvik edicisi olur.

Belediyenin hamam işlettirmesi bahsine gelince, bilmiyorum bu hamamları bu biraz evvel arzettiğim çerçeve dahilinde bir kaideye rabtetmekten daha mı faydalıdır. Derhal hayır diyebilirim.

Taşova Tütün mahsulü

Zelzele felâketinin yaptığı tesir ve ifası istenilen tedbirler

Erbaa (Akşam) — Taşova (Erbaa, Niksar, Tokat) hinterlandında eşi görülmemiş büyük zelzele felâketi bu mıntakanın nefis tütünleri üzerinde mühim tesirat icra etmiştir.

Taşova mıntakasında deranbar henüz başlamamıştır. Ve ne zaman başlıyacağı da belli değildir. Büyük felâket dolayısile köylerde ve kasabada demet ve denk ameliyesi de yarıda kalmıştır. Erbaada bulunan Samsun vali muavini bay Orhan Güvenç ait olduğu makamlara verdiği raporda bu sene tütün satışlarının hevenk halinde yapılmasının müstahsilin menfaatine uygun olacağını bildirmiştir. Tütün inhisarı kanununda (Hevenk halinde tütün satılamaz) denildiğine göre mezkûr kanundaki maddenin ya değiştirilmesi veya başkaca tedbirler alınması zarureti vardır. Bu da zamana vabestedir.

Taşova mıntakasının bugün arzettiği hususiyetleri karşısında şu tedbirlerin alınması ve derhal tatbike geçilmesi bütün meseleleri kökünden halledecektir.

1 — Deranbarın derhal başlamasının temini.

2 — Zürraın yoksulluğu göz önüne alınmak şartile inhisarların derhal geniş mikyasta ve dolgun bir kaime ile mübayaaya girişmesi.

3 — Diğer alıcıların da mübayaaya iştiraklerinin hükûmetçe temini.

4 — Bu büyük felâket karşısında gerek idare ve gerekse diğer tüccarların her türlü spekülâsyondan kaçınmaları ve zürraın düşkünlüğünden istifadeye yeltenmemelerinin temini.

Ulukışlada hamam ihtiyacı

Ulukışla (Akşam) — Ulukışlada hamam bir senedenberi kapalıdır. Halk evlerinde leğen içlerinde yıkanıyor. Köy içerisnde bir iki tifüs vakası da görülmüştür. Halk hamamın açılmasını istiyor.

Belediyenin vazifesi bu gibi müesseseleri üzerine almak değil, alanları yoklamak kontrol etmek vazifei nezaretini hakkile ifa etmektir. Bu yazıları yazarken: «Filân gün bizim evde sıcah su var. Hamama buyurunuz» diyerek yedi mahalleden misafir davet edenlerin pek de sıhhî bir iş yapmadıklarını düşünmekten kendimi menedemedim.

Semih Mümtaz S.

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Kitaptaki yağ lekeleri nasıl çıkartılır?

Ankara Y. R. — Kitabınızdaki yağ lekelerini çıkartmak için eter ile sünger kâğıdı lâzımdır. Lekeli yerin altına bir parça beyaz sünger kâğıdı koyunuz, leke üzerine bir iki damla eter akıtınız, sonra leke üzerine gene bir parça beyaz sünger kâğıdı koyunuz ve parmağınz ile leke yerini uvalayınız. Bir iki defa (temiz sünger kâğıdı koyarak) bu ameliyeyi tekrarlayınca leke kalmaz.

Fakat en doğrusu kitaplarımızı temiz tutmaktır.

Kuş tüyü yastıkları temizlemek usulü

Kadıköy Binnaz: 1 — Kuş tüyü yastıkları temizlemek için, yastıkların bir tarafının dikişini sökerek içindeki tüyleri derin bir tencerenin içerisine dökünüz, kapağını kapıyarak gayet hafif ateşe koyunuz. Bu hafif hararet tüylerin yanmadan temizlenmesi ve kabarması içindir. Diğer taraftan yastıkları bir kahve kaşığı amonyak ilâve edilmiş sabunlu sıcak su içinde çitileyerek yıkayınız, çalkayıp asınız. Kuruyup ütülendikten sonra dikişlerin iç tarafına balmumu sürünüz. Tüyleri yastıklara doldurduktan sonra ağzını makine ile dikiniz ve bu dikişe de balmumu sürünüz.

Bu tarzda dikilen yastık dikişlerinden tüy katiyen uçamaz.

2 — Yün işlerinde tığ iğnesi ile işlenenlere şişle işlenenlerden fazla yün gider.

Boy 1,56, Kilo 82

Lâleli Fatma Leylâ — 18 yaşında, boyunuz bir metre elli altı, kilonuz 82 olduğundan şikâyet ediyorsunuz. Bu yaşta 82 kilo olmanız doğru değil.

Sizin, zayıflamak için takip edeceğiniz rejim bir doktor tarafından tarif edilmelidir. Eğer yazdığınız gibi tatlı, hamur işi, pasta ve sudan kendinizi mahrum edemezseniz zayıflamağa hiç teşebbüs etmeyiniz.

2 — Ayaklarınızın üzerindeki fazla etleri kaybettirmenin imkânı yoktur. Bu fazlalık şişman olduğunuzdan ileri geliyor. İncelirseniz bu etler de eksilir.

HAVAGAZI

İktisad etmek için dikkat edilecek noktalar

Havagazı ile yemek pişirenler gazdan iktisad etmek isterlerse şu noktalara dikkat etmelidirler:

Ocak üzerine yerleştirilen tencere nin etrafından gazın alevi taşmamalıdır. Bu hararet yemeği çabuk pişirtmediği, boşa gittiği için israf olur.

Gaz alevi daima mavi olarak sessiz yanmalıdır. Kırmızı veya sesli çıkan alev gazın ocakta değil, boru içinde yandığına alâmettir. O zaman musluğu kapamalı ve gazı baştan yakarak mavi ve sessiz yanmasına bakmalı.

Ateş su, salça, çorba gibi şeyler konulduğu zaman musluğu iyice açarak çabuk kaynamasına gayret etmelidir. Bunlar fokurdamağa başladığı zaman gaz kısılırsa tenceredeki fokurdamak devam eder.

Yemek pişirilirken tencere iyice kaynamağa başlayınca gazı kısmak lâzımdır. Hafif gazda pişen yemek daha lezzetli olduğu gibi gazdan da çok iktisad edilmiş olur.

Eldeki mayasıllar

Eldeki mayasılları geçirtmek için gayet basit bir ilâç tavsiye edilmektedir.

250 gram toz şeker üzerine bir buçuk bardak su koyarak ateşte eritmeli ve hemen indirmeli. Bu şeker şerbeti ılık olunca elleri içerisinde beş on dakika banyo yapmalı, sonra eski bir çift tire eldiven giyerek yatmalı.

Üç akşam sıraya yapılan bu banyodan sonra mayasıldan eser kalmazmış.

Öksürük için ilâç

Öksürenler için basit ve müessir bir ilâç tarifi: Porselen veya toprak bir kap içerisine yirmi gram katran koymalı, üzerine biraz sıcak kaynar su dökerek sallamalı. Sonra gene kaynar olarak bir litre su daha ilâve etmeli, soğumağa bırakmalı.

Temiz bir bezden süzerek günde birer bardak mikdarı fasıla ile içmeli. Arzu edilirse şeker de ilâve edilebilir.

Güzel bir diş tozu

İki limonun kabuklarını soyup fırında yahut soba üzerinde iyice kurtmalı. Sonra havanda dövüp gayet ince elekten geçirmeli. Bir eczaneden toz halinde tebeşir almalı.

Tebeşirle, toz halinde limon kabuğundan ayni mikdar karıştırmalı, bir kutuya koymalı. Gayet güzel bir diş tozu olur.

(Arkası var)

Haftanın mizahı

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

Muhtekir masalı!..

Tilki, Tavşan, bir de inek kırda oturmuş konuşuyorlardı. [*]. Bir ara inek:

— Yahu, arkadaşlar, dedi, şehirde muhtekir diye bir takım adamlar türemiş, acaba nasıl şey bunlar?...

Tilki ile tavşan bu lâfa şaşıp kaldılar ve ikisi de - zâhir harp sonu neslinden olacaklar!-:

— Bu yaşa geldik, dediler, hiç böyle bir lâf işitmedik!...

İnek: — Peki merak etmiyor musunuz?.. diye sordu. Gafil tavşan:

— Nasıl merak etmem?... dedi. Arkadaşları:

— O halde git, bir bak, bize de haber getir! deyince tavşan:

— Yooo, dedi, ben zayıf bir mahlûkum, bilmediğim yerlere gidemem, evvelâ ikinizden biri gitsin!...

Nihayet ilk olarak ineğin şehre gitmesine karar verildi ve gitti.

Aradan birkaç saat geçti, geçmedi. İneğin dört nala geldiğini gördüler. Nefes nefese, kan ter içindeydi. Ne derisinden, ne memelerinden, ne budlarından hayır kalmıştı. Tırnakları sökülmüş, bir boynuzu kırılmıştı. Bir solukta başına gelenleri anlattı ve:

— Muhtekirler, dedi, korkunç adamlar arkadaşlar, olmıyacak şeylerden istifadeye kalkıyorlar. Ellerinden zor kurtuldum....

Sıra tilkiye gelmişti. Fakat o allem etti, kallem etti: — Benden evvel sen git, bir tehlike sezince sen benden daha iyi kaçarsın!... diyerek tavşanı yola çıkardı.

Biçare tavşanın gitmesile gelmesi bir oldu. Yarım saat sonra tozu dumana katarak döndüğünü gördüler. Hem de ne dönüş!... Sırtında ne kürk kalmıştı ne deri!... Cascavlak soyulmuş bir halde kendini arkadaşlarının yanına dar attı:

— Hakkın varmış inek kardeş, dedi, müthiş şeyler şu muhtekirler!... Canımı güç kurtardım!... Bereket versin tabanlara!...

Artık gitmek sırası tilkinindi. İster istemez arkadaşlarına veda etti ve gitti.

Fakat gidiş o gidiş!.. Aradan saatler, günler geçti, tilki görünmedi. İnekle tavşan sevgili arkadaşlarının akibetine ağlayıp dururlarken bir sabah postacı kuş bir telgraf getirip bıraktı. Açıp baktılar, tilkidendi:

«Sevgili dostlarım, diye yazıyordu, sakın beni merak etmeyin, sıhhatteyim. Şehrin en büyük tüccarı beni yanına ortak aldı! Selâmlar.»

[*] «Bu üç hayvan bir yerde nasıl olur?» demeyin, masal bu, olur!

"d" TULÛU!..

İki arkadaş pazar gezmesine çıkmışlardı. Sabahleyin Fatinten kalkmışlar, tramvay yolunu tutturmuşlar, Eminönüne gelince bir müddet imar faaliyetini tedkik etmişler, biraz da Köprüden vapurlara bakmışlar, öğle yemeğini Karaköyde birer boğaça ile geçiştirdikten sonra ikindiye doğru Şişhane yolile Beyoğlunu bulmuşlardı.

Arkadaşlardan biri miyoptu. Etrafta seçemediği şeyler olursa yanındakine soruyor, anlamağa çalışıyordu.

Beyoğlu Halkevi önüne gelince miyop durakladı, arkadaşına Halkevinin duvarındaki bir lâvhayı gösterip sordu:

— Tayyare topu mu bu?...

Arkadaşı: — Yok be, diye cevap verdi, galiba yeni bir flit tulumbası çıkmış!.. Gel şöyle karşıya geçip iyice bakalım hele!..

Karşı kaldırıma geçtiler. Bir müddet lâvhaya bakıp yazıları mırıl mırıl heceledikten sonra ikisi birden yüksek sesle okudular:

— «D» grupu sekizinci sergisi!...

Ve ellerini kollarını salıyarak; birbirlerinin omuzlarına, sırtlarına vurarak konuşmağa başladılar:

— Senin tayyare topuna benzettiğin şey «D» harfidir, anladın mı?.

— Yok canım, hiç öyle harf olur mu?..

— Olur tabii!.. Harfin kübiği bu!.. Bilmez misin evler bile kübikleşince kapı pencere, pencere kapı oldu. «D» harfi de böyle olmuş işte!..

— Vay canına, halbuki benim bildiğim «D» harfi simide benzer! Peki bu yalnız «D» nin ne işi var burada?..

— Rumuzluk vazifesini görüyor. Yani senin anlıyacağın bu «Leb» i görünce leblebiyi anlıyacağız!

— Şimdi sen bundan ne anladın?..

— Vallahi bir şey anlıyamadım amma galiba (Dalgınlar) ın sergisi demk istiyor!.

— Yok canım!.. Açıldığı yere baksana, burada dalgının ne işi var!.. Olsa olsa (Dalkavuklar) dır...

— İşte bunu bilemedin!.. Burada dalkavukluk da sökmez!...

— (Davulcular) sergisi desek içeride çrt yok!..

— (Deveciler) desek burada para muamelesi olmaz!..

— Salın (Donsuzlar) olmasın yahu?..

— Daha neler!.. Onların sergisi yazdan yaza plâjlarda kurulur!.. Bu olsa olsa (Damgalılar) sergisidir bayım!..

— Olamaz, elin damgalısı tutar da kendini sergiye kor mu be?..

— Pekâlâ, sen bil bakalım, bu (D) den murad ne?...

— Belki (Dâhiler) demektir canım!..

— Git işine be sen de!.. Ayol dâhilerin Babıâlide tasfiyecilikle uğraştıklarını sağır sultan duydu, senin bir şeyden haberin yok!..

— Pardon!.. Şey, bana bak, madem yazi kübik dedin. Sakın isim de kübik olmasın?...

— Ne gibi?..

— Meselâ (Damdan düşenler)...

— Amma da yaptın ha, deli mi bunlar be!..

— Hah, buldum!.. Alimallah burası deliler sergisi!..

— Atma Recep, baksana bir yol, cam, çerçeve yerli yerinde!..

— Orasını bilmem amma burası deliler sergisi!..

— Bahse girer misin?..

— Nesine?..

— Elli tulumba tatlısına!.

— Kabul!..

— Öyleyse gel girip bakalım!..

+

Merdiven başında kendilerini karşılayan ressam Elif Naci lâvhadaki (D) nin alfabe hesabile dördüncü sanat teşekkülü mânasına geldiğini anlattı ve ikisi de bahsi kaybettiler.

Yalnız bir meraklarını halledemediler:

— Neden (D) gurubu?.. Bir gurup sekiz sene sürer mi?.. Bunun cevabını da Nurulah Berk verdi:

— Çok görmeyin baylar, dedi, tulûumuz daha uzun sürmüştü!..

"D" grupu resim sergisinde:

— Bu el yok mu bu el, metafiziğin ifadesidir!...
— Halbuki para sayar gibi!...

— Hatırlar mısın, ilk sergiyi yedi sene evvel bir çapkacı dükkânında açmıştık!...
— Evet, o gündenberi eskilerin başına derd olduk!.. Kaldık!...

— Bu eser fütürist mi, kübist mi, bir türlü anlıyamadım?....
— Sadist, sadist!...

— Evvelki sergilere nazaran bu sergide büyük bir terakki var!....
— Evet, birkaç tablonun altında «Satılmıştır» yazılı!

oldu bay ... benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden SİROP DE...

Eski günlerde

Istanbulun kira arabaları

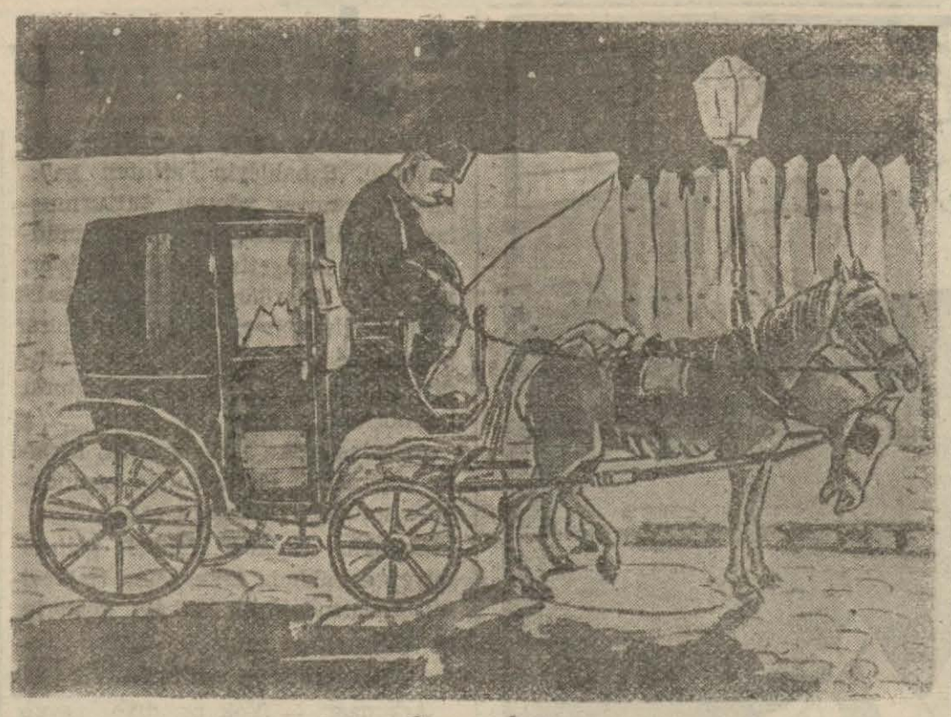

Gece arabası

Kira arabaları üç nevidir: Numarasız lüksler, gündüzünkiler, geceninkiler.

Numarasızlar Beyoğlunda, Pera palasın önünde, (Café Splendide) adlı, yalnız gazino ve lokanta olan Tokatlıyanın yanındaki sokakta, bir de Ağacamiindeki (Grand Hôtel) in önünde dururlardı.

Hepsi de değme konak arabalarından farksız, hattâ üstün bile Seyislerindeki burunu, nazı görmeyin. Öyle ufak tefek yerler için dizginleri ele almak şöyle dursun, yarım ağız, baştan savma, (müşterim var!) demeğe bile tenezzülleri yok.

Kâğıdhaneye mi gidiliyor, lâakal Dragonu mızraklıyan süvarili, altı mecidiye rayicli İngiliz altını feda edilecek. Daha uzaklar, meselâ karadan Boğaziçi tarafları, Veliahd Reşad efendinin Balmumucu çifliği dolayısile ecnebilerden ve has bendegândan gayrisi için yasak...

Bu kabildekilerden biri İstinye üstünden Tarabya veya Kalenderi mi tutmak niyetinde, en aşağı Nemse lirası iki kremisi, yani 170 küsûru, Hacıosman bayırından Büyükdereye ise beheri 95 kuruştan iki buçuk, üç Napolenu verecek.

Bu lüks kiraların daha alâyişlileri Boğazkesende, Firuzağada, Pangaltı hamamındaki ahırlarında bulunurdu. Erkence davranıp oraları boylamak, gidilecek mahalli söyleyip ve kaparoyu verip peylemek şart.

Ne de şahâne şeylerdi. Ok başları şakır şukur zincirli, varda için bisiklet borulu, lâstik tekerlekli, kadife diz örtülü... Koşucularında iki sıra parlak düğmelerle yerlere kadar, lâciverd, nefti setreler; ellerinde güderi eldivenler; ayaklarında yukarısı beyaz, altı rugan çizmeler...

Hünkârın kaynı, sakal kralı çerkes Hüseyin paşanın kula beygirli saltanat arabasile hemen hemen at başı beraber gibiydiler; yalnız arabacının yanında kolları çaprazlıyacak ispiri eksik.

Bunları angaje edenler, en ziyade damadı öz şehriyarînin dildaesi Kamelya (1), Fransız operet kumpanyasının direktrisi ve Şehremininin Leylâsı madam Sandre Pakar, «Malûmat»cı Baba Tahirin ciğer köşesi ve muzikai hümayun viyolonistinin kız kardeşi matmazel Vondra gibi cakalı ve çalımlılardı.

.....

İkinci kademedekiler, gündüzlük, harcıâlem arabalardı. Başlıca durak yerlerini sayalım:

Beyoğlunda Taksim, Ağacamisi, İmam sokağı, Galatasarayın yanı, Tepebaşı bahçesinin önü, Asmalı mescidin Bahçe sokağı, Tünel meydanı...

Galatada Karaköy, Mumhane, Hallaçyan hanının köşesi (2). Köprünün öbür tarafında da Eminönü, Ayasofya, Sultan Mahmud türbesinin yan duvarı, Beyazıd meydanı, Aksarayın göbeği, Şehzadebaşında İbrahim paşa sebilinin karşısı...

Bir aralık, kira arabalarına belediyece gûya tarifeler de yapılmıştı:

20 dakikayı bulmıyacak yollara 5, 7,5 kuruş, 40 dakikadan eksik mesafelerin saati 10, güneş battıktan gece yarısına kadar 15, ondan sonrasına beş kuruş zam.... 40 dakikadan fazlalarınki saat başına 15, hava kararınca 20, bademusu 25. Sabahtan akşama kadar kapı kapamaca ücret, 100 para köprü mürüriyeleri hariç olmak üzere, 4 mecidiye. İki atlıların dört, teklilerin üçten fazla adam almaları da memnu.

Bunların levhaları içlerine asılmış, ecnebi dilindeki bazı rehberlere bile aynen alınmışken kulak asan ve tatbik eden kim?

.....

Adaklar adanıp, okunup üflenip yanaşılacak o içler acısı gece arabalarıydı. Yıllarca tramvaya saçını süpürge edip iskelet haline geldikten, gözden, bacaktan da olduktan sonra Atpazarında bedavasına haraç mezad edilmiş beygirler. Paramparça koşumları iplerle, tellerle bağlı.

Kupaların çatısı, arkası kambur kambur. Yanları çatlak, gaz sandığından tahtalar mıhlı. Faytonların körükleri boyboy yırtık; düşemeleri patlak, otlar fırlak, koldemirleri kırık. Açarsan kapanmaz, kaparsan açılmaz.

Sonra dingiller, maslaklar yanpiri yanpiri ve zambur zumbur; cıvatalar, çiviler tektük ve hep lâçka; tekerlek tabanları kavşak. Fenerlerin biri var, biri yok, o da cansız, hattâ kiminde, donanma geceleri konak duvarlarına asılmışlardan biri.

Sürücülere gelince inadına okkalı, göbekli, kafayı çekmiş, dilinde metelik dönmiyen Kırımlı veya Dobrucalı tatarlardı. Kagırgaların boyunlarında bomboş yem torbaları; arabanın üstünde veya içinde de şişkolar, boyuna yumruk mezesine dayanarak bekleyip dururlar.

Meselâ, vakit gece yarısını geçmiş. (Konkordiya), (Odeon) balolarından avdet edilip Meyit yokuşu inilmiş. (Cisri atik) açık. Güç belâ bir kayık bulup, ayaz kese kese Unkapanına varılmış.. gidilecek yer tâ neresi?

Çar nâçar bir arabaya tıkılınıd. Beylik un değirmeninin ilerisinden yokuşa vurulurken zınk!...

Arabacı celâllenir; küfrün bini bir paraya, aşağı atlayıp kırbacın sapını yapıştırır bre yapıştırır. Zeyrek yokuşunun altbaşı tutulur tutulmaz, küheylânın biri haydi yüzü koyun kaldırımın üstüne...

Duba, nalçalı ökçelerini, ihtiyat sopayı, çizmesine sokulu temel çivisini etine buduna veriştire dursun, yerdeki banamısın demiyor, İnadı inad; keenne arabistan çölündeki deve kafasını kes, kurtul.

Arabanın derunundakiler çoktan dışarıya fırlamışlar... Nihayet tabana kuvvet yokuşa vurulup rikâb tutulur, son Konstantinopolis imparatoru on ikinci Konstantinin kafa kemiği bulunduğu rivayet edilen soldaki sütçü kerhanesi geçilir. Vefa meydanına ayak basınca artık illâllah çekilip ve:

— Azat buzat, cennet kapısında beni gözet!... denilip halâs olunurdu.

.....

Bu gece arabaları dolayısile de bir menkıbe nakledeceğim:

Eski ahbablardan, seyir ve seyran düşkünü, yakışıklığına da gayet emin, askeriyeden rahmetli X beyle yarı şefikı Mektebi mülkiye mezunlarından Y bey, Ramazanın on beşinde, Şehzadebaşının o civcivli piyasasını kaçırmamağa azim ve cezmetmişler.

Fakat, aylık yıllık üç dört ayda bir çıktığı için ikisinin de cebi kof; arabacılar ise babalarının nikâhını istemedeler.

Dolaşa dolaşa, Fatihteki Malta çarşısından nisbeten hallice bir gece kupası bulup 30 kuruşa pazarlık etmişler içine kurulmuşlar.

Beyazıddaki Kâğıdcıladan dönüp tam Veznecilerdeki Avni beyin Japon mağazasının önünü bulur bulmaz ayak bastıkları yer göçü vermesin mi?

Arabalar ard arda zincirlenmiş, kıpırdamanın imkânı yok; iki taraf da sıra sıra piyade seyircilerle mahşer.

Hemen ayakları kenara dayayarak, diken üstünde oturuyormuşcasına ter döke döke, bir taraftan da neşe ve neşatı, bıyık buruşları, sağa sola tebessümleri ve işaretleri hiç bozmıyarak, top gürleyinceye kadar piyasadan geri kalmamışlar.

Sermed Muhtar Alus

(1) Bursa sokağındaki evinde anası, hizmetçisi, uşağı ve fino köpeğile kıtır kıtır kesilen meşhure.

(2) Bugün (Ziraat bankası)nın bulunduğu nokta.

YENİ NEŞRİYAT

Hizmet erbabı vergileri ve tatbikatı

Maliye Vekâleti Varidat umum müdür muavini B. Nihad Âli Üçüncü «Hizmet erbabı vergileri ve tatbikatı» ismile kıymetli bir kitap neşretmiştir. Kitap bilûmum memur, müstahdem ve işçilerle tekaüd, yetim, dul ve sair zat maaşı sahiplerini ihtiva eden ve vergi kanunlarımızda «Hizmet erbabı» diye alınan geniş bir mükellef zümresini yakından alâkadar etmektedir. Eser mezkûr mükellef zümresinin istihkakları üzerine konulan kazanç, buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım vergileri kanunlarile bunlarla alâkadar bütün tadil, tefsir ve içtihadları bir araya toplamış ve ilâve edilen izahlarla mükellefin karşılaşacağı müşkülleri doğrudan doğruya halletmek imkânlarını hazırlamış bir rehberdir.

Vergi kanunlarının bir vergi kanunu gibi izahını temin maksadile kitap başlıca 16 kısma ve her kısım da muhtelif bahislere ayrılmıştır. Ayrıca kitabın sonuna hizmet erbabı vergilerini kolayca hesaplamaya imkân veren maaş, ücret ve yevmiye tevkifat cedvelleri de ilâve edilmiştir.

Bu kitap tatbikat sahasında senelerdenberi duyulan umumi ve müşterek bir ihtiyacı karşılamak ve alâkadarların müşkülleri bir anda halletmek gibi vakit kazandırıcı vasıfları toplamış, lüzumlu olduğu kadar kıymetli bir eserdir. Fiati 300 kuruştur.

Türkiye hakkında İngilizce kiymetli bir eser

Uzun müddet memleketimizde kalan Balkan Herald gazetesinin Türkiye mümessili F. Seymour Cole Türkiyeyi bütün yeni çehresile müttefikimiz İngilizlere tanıtmak maksadile «England Shoud Know Turkey - İngilizler Türkleri bilmelidirler» ismile bir kitap neşretmiştir. Türkiyedeki yenilik hareketinin kısa bir tarihçesi olan bu eser Türk sevgisile yazılmış, bütün yeni müesseselerimiz hakkında etraflı malûmatı bir araya toplamış ciddi bir eserdir. Türkiyeyi tanımak isteyen ecnebiler memleketimiz hakkında aradıkları malûmatı bu kitapta bulabileceklerdir.

Yeni Türk

Eminönü Halkevi tarafından çıkarılan Yeni Türk mecmuasının 86 ıncı sayısı dolgun bir münderecatla intişar etmiştir. Bu nüshada da genç yazıcıların şiir ve hikâyeleri, edebi, tarihi ve içtimai makale, etüd, tercüme ve tenkitleri vardır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

OTOMOBİL DİZEL MOTÖRLERİ

Şoför ve motörcülerimizin istekleri üzerine, otomobil okulu müdürü Fikri T. Kardeş tarafından yazılan bu kıymetli kitap; herkesin az çok tanıdığı benzin motörlerile henüz iyice anlıyamadığı Dizel motörleri arasındaki şekil ve çalışma farklarını, muhtelif sistem Dizel motörlerinin sınıflarını ve hususiyetlerini, hassaten mazotun silindirlerde nasıl yandığını, ayarlarını, bakım ve ârızalarını açık bir dil ve birçok motör resimleri ile anlatmaktadır. Nâşiri İstanbulda Hüsnü Tabiat matbaasıdır.

BULMACAMIZ

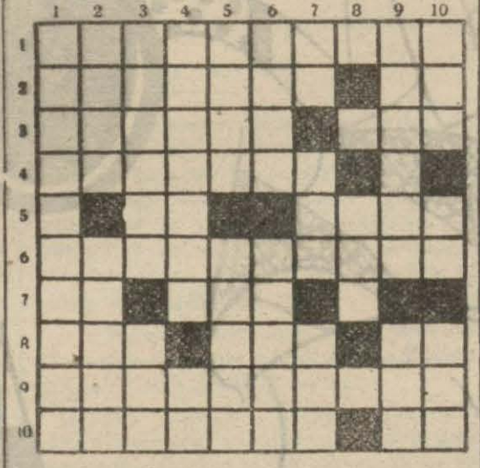

Soldan sağa:

1 — Deniz haydudunun oğlu.
2 — Düşman taharri eder - 30 gün.
3 — Bir cins köpek - Ceylân.
4 — Fehmetmek.
5 — Sonuna İ gelirse bir çifttir - Yardım.
6 — Dost olmak.
7 — Uzak nidası - Şefak yeri.
8 — Gümüş - Tersi sual et demektir - Tersi beygirdir.
9 — Tersi çehresi örtülü demektir.
10 — Zariflik - Yılanın başı.

Yukarıdan aşağı:

1 — Masum.
2 — Yakacak ağaç - Dram.
3 — Tersi parlak camdır - Yılan.
4 — Sadıklık - Ayak.
5 — Tersi Yunanistanda bir yarım adadır - Muhtasar imza.
6 — Tersi cereyan edendir - Tersi ekonominin başıdır.
7 — Başına «K» gelirse yanmış kömürdür - Su sızdırmıyan toprak - Çocuğun ilk gıdası.
8 — Kör.
9 — Bir sebze - İnce kıl.
10 — Uyumaktan emir - Yama - Bir vahşi hayvan.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Takibetmek, 2 — Oturan, Ekr, 3 — Tipografya, 4 — Ananlar, Al, 5 — La, Sakallı, 6 — İlim, Ve, 7 — Tı, Davette, 8 — Elzem, Raiç, 9 — Rah, Azmile, 10 — Raik, Efen.

Yukarıdan aşağı:

1 — Totaliter, 2 — Atinalılar, 3 — Kupa, Zha, 4 — İronside, 5 — Bağlamamak, 6 — Enrak, 7 — Araverme, 8 — Mef, Letaif, 9 — Ekyal, Tile, 10 — Kralıseçen.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No: 146

İttihatçılar Babıâli baskınını yapmasalardı İtilâfçılar kabineyi devireceklerdi

Çatalcada Bulgarlarla harp devam eylemekte iken Kâmil paşa elçileri nezdine davetle, Bulgarlar İstanbula girecek olurlarsa umumî bir kıtal zuhur edeceğini, bunu men'e kimsenin kadir olamıyacağını beyan ile elçilerden istimdad eylemişti. Fakat elçiler bu tehdid karşısında intizar vaziyetinde kalmağı tercih etmişlerdi. Kabine böyle ihtilâflar arasında yuvarlanmakta,haricî, dahilî siyasetin vahameti günden güne şiddetlenmekte iken, İttihadcılar arasında hükûmeti ele almak yolundaki cereyanın kuvvetlendiği hakkında da şayialar çıkıyordu. İttihad ve Terakkinin bunu temin için teşebbüslerde bulunduğuna dair alınan haberler Hürriyet ve İtilâf mahfillerini ziyadesile endişeye düşürüyordu.

Rıza Nur bey (Hürriyet ve İtilâf nasıl doğru, nasıl öldü) risalesinde bu teşebbüslerden koku aldığını, hükûmete geçmeğe hazırlanan İttihadçıların hareketlerinden kabinenin bazı âzasını haberdar ettiğini naklediyor:

(Vakadan - Babıâli baskınından - beş gün evvel Kâmil paşaya gittim.

— Bu seferki gelişim başka gelişlere benzemiyor; iş fena gidiyor. İttihadçılar ihtilâle hazırlanıyor.

Dedim. Kâmil paşa:

— Bir şey yok!

Cevabını verdi.

— Aman etmeyin! İş ciddî! Bizi de ölüme sürüklüyorsunuz. Sözüme ehemmiyet verin!

Diye ısrar ettim. Merhum âdeti veçhile birkaç kere yanağını ve gözlerini oynattı. Ağzından:

— Ehemmiyetsiz!

Sözünden başka şey çıkmadı. Ben hayretten, hiddetten donakaldım.

Gene vakadan bir hafta evvel ikaz maksadile arkadaşlarımızdan şair Siret beyi Nazım paşaya gönderdik. Merhum da hiç bir şeye ehemmiyet vermezdi. O da mutadı üzere:

— Martaval! Bu iş için beş tabur hazırladım. Keşke yapsalar da hepsini tepelesem!

Demiş.)

Şehbenderzade Filibeli Ahmed Hilmi beyin (Muhalefetin iflâsı) eserinde de bu meseleye müteferri olarak şu beyanat görülüyor:

(Muhalif fırka (1) - Hürriyet ve İtilâf - siyaset ve meşruiyet dairesinde durdukça mühim bir vazife ifa ediyordu. Lâkin rakiplerini - İttihadçıları - nasıl olursa olsun düşürmek maksadını takip etmeğe başladığı zaman rakiplerine de düşmemek maksadını bir hak olarak vermiş oldu.

Şurası dikkate şayandır ki muhalif fırkayı - Hürriyet ve İtilâfı - en son inhisar eline alarak onu fırkalıktan çıkarıp bir intikam komitesi şekline sokanlar hâkim fırkaya - İttihad ve Terakkiye - hayat hakkı tanımıyorlardı. Onlara göre siyasetin en şereflisi İttihad ve Terakkiyi ve erkânını katiyen lâğv ve mahvetmekten ibaretti.

Böyle bir içtihada karşı acaba İttihadçılar:

— Hakkınız var; biz cani ve hainiz; işte kendi elimizle iplerimizi boynumuza taktık! Buyurunuz, bizi asınız! mı diyeceklerdi?

İfrat ifratı davet eder. Muhalefet erkânı galebe ümidile sermest oldukları ve hele «müstear nam ile» iktidar mevkiini keenne ele geçirdikleri zaman hâkim fırkayı katiyen mahv ve lâğve azmettiklerini gizlemediler; hattâ bir kaç kere de buna teşebbüs ettiler. Muhtar paşa kabinesi zamanında Sadık beyin yalnız Kâmil paşanın reyini alarak, fakat fırkasının kararına iktiran ettirmeğe lüzum görmiyerek Hürriyet ve İtilâf klüplerinin faaliyetinin tatilini emreden beyannamesi iyi bir vesile olmuştu:

İttihad ve Terakki fırkasının Babıâliye hücumundan birkaç gün evvel bütün vilâyetlere emirler verilerek klüpler - İttihad klüpleri - kapanmış, araştırmalar yapılmıştı; bulunan evrakın İstanbula gönderilmesi istenilmişti.

Babıâli baskınından bir gün evvel vükelâ meclisinde İstanbuldaki İttihad klüplerinin seddile erkânının tevkifi müzakere edilmiş ve rivayete nazaran şeyhislâmın vilâyetlerden evrak ve vesikaların gelmesine intizar edilmesini teklif etmesi üzerine bu tasavvur icra mevkiine konulmamıştı.

Sadrâzam Kâmil paşa birkaç defa vukubulan beyanatında «cemiyetin öldüğünü» söylemişti. Böyle fikirlere, hazırlıklara, teşebbüslere karşı İttihad fırkasının sükûn ve rıza göstermesi ancak acız ve imkânsızlık halinde mümkün idi.

Şurasını da vicdan erbabının ve hakikaten bitarf olan vatanperverlerin im'an nazarına koyarız ki; İttihad ve Terakki mensuplarını kahır ve tenkilde sürat göstermediği ve İtilâfçıları nezaretler ve büyük memuriyetlerle taltif etmediği için İtilâf komitesi Kâmil paşa kabinesini devirmeğe ve yerine Nazım paşanın riyaseti altında Gümülcüneli İsmail ve Basri beylerle hoca Sabri efendinin dahil olacağı bir kabine getirmeğe azmetmiş, Kâmil paşa kabinesinin iskatı için cumartesi gününü tensip eylemişti; yani İttihadçılar perşembe günü Babıâliye hücum etmemiş olsaydılar, cumartesi günü İtilâfçılar hücum edecek ve kabineyi devireceklerdi.)

Gene bu risalenin Şaban ağayı fırka prensiplerinin en kuvvetli müdafii gibi gösteren şu fıkrası da bize Gümülcüneli İsmail bey gibi müfrit İtilâfçıların Kâmil paşa kabinesini düşürmek niyet ve arzularını teyid ediyor:

(Kâmil paşa kabinesi Hürriyet ve İtilâf bakayasına ehemmiyet vermediği gibi İttihad ve Terakkiye muhalefet erkânından Sabahaddin beyle Şerif paşaya dahi bir memuriyet ve vazife teklif etmemişti.

Buna binaen bütün muhalefet kuvvetleri bu kere Kâmil paşa kabinesine karşı vaziyet almış bulunuyorlardı.

İtilâf bakayasının hiddet ve infiali haddi gayeyi bulduğu bu sırada Sadık bey müşir Fuad paşa, Şaban efendi, Gümülcüneli İsmail ve Basri beylerle hoca Sabri efendiden ve daha birkaç kişiden mürekkep bir içtima aktettirdi.

Sadık bey cereyan eden ahval hakkında müzakere icrasını teklif edince Şaban efendi:

— İdare heyeti âzasının çoğu hazır değil! diye bir itiraz serdeylemesi üzerine müzakereye hasbihal şekli verildi.

Gümülcüneli ile arkadaşları kabineye şu iki maddenin tebliğini, kabine bunlara muvafakat etmediği halde iskat olunmasını teklif etti:

1 — Kâmil paşa İtilâf merkezi umumisile istişare ederek iş görecektir.

2 — Fırka erkânından birkaç kişinin vükelâ heyetine ithali.

Bu iki teklif Fuad paşa ile Şaban efendinin istiğrabını celbetti. Şaban efendi:

— Fırkanın kabineye bu gibi teklifler dermeyan etmeğe salâhiyeti yoktur. Böyle tekliflerle fırka milletin gözü önüne koyduğu taahhüdlerini ve mevcudiyetinin illetini unutmuş, inkâr etmiş olur, diyerek Sadık beyin birçok defa vaki omuş beyanatını ve müddeiyatını hatırlattı; Fuad paşa da bu sözlere iştirâk etti.

Şaban efendi İsmail beye kabineyi hangi vesaitle devireceğini de sordu. Gümülcüneli:

— Kabinenin mevkii o kadar çürük ki atacağım bir yumrukla devriliverir!

Cevabını verdi.

(Arkası var)

(1) Gariptir ki, Hürriyet ve İtilâf hükümette iken bile bu sıfatla yadedilirdi!

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

İŞ ADAMI

Tanıdıklarımın, arkadaşlarımın içinde en ziyade takdir ettiğim kimselerden biri de bizim ahmed Nihattır. Kendisi büyük bir şirkette şeftir. Ahmed Nihadın garip bir meziyeti vardır. Onun maiyetine verilen en tembel memurlar ateş gibi çalışırlar. Herkesle kavga eden, daima işten kaçınan en aksi, en huysuz kimseler onun yanında çalışmağa başladıktan sonra gayet uysal, âdeta kuzu gibi olurlar. Doğrusu dostum ideal bir daire âmiridir. Çalıştığı şirketin umumi müdürü onun bu meziyetini bildiği için en tembel, en aksi, en ziyade işten kaçan memurları daima Ahmed Nihadın emrine verir. Çünkü dünyada onları Ahmed Nihad kadar iyi çalıştıracak başka kimse yoktur.

Hattâ işin tuhafı Ahmed Nihad arkadaşlarını, dostlarını bile kendisine hizmet ettirmesini bilir.

Bir gün Ahmed Nihadı ziyarete gitmiştim. Onun odasında karşılıklı oturuyorduk. İçeriye uzun boylu, esmer, güzel, şık bir daktilo girdi. Genç kız kaşlarını tamamile kazımıştı. Onların yerine kalemle yalancı kaşlar çekmişti. Giyinişi, tuvaleti ile meşhur bir sinema artistini andırıyordu.

Kendisini biraz uzaktan tanırdım. Güzelliği derecesinde tembel bir kızdı. İki sahifelik yazıyı dört beş saatte yazardı. Genç kız Ahmed Nihadın masasına yaklaştı. Elinde, daktilo ile yazılmış bir tomar kâğıd vardı. Bunların hepsi belki kırk elli sahife tutardı. Daktilo bu kâğıdları Ahmed Nihada uzattı:

— İşte efendim, dedi, Amerikaya gönderilecek mektuplar... Hepsini yazdım...

Ahmed Nihad genç kızı hayretler içinde süzerek:

— Maşallah... dedi, bu kadar az zamanda hepsini nasıl bitirdiniz?...

Daktilo gülümsedi:

— Bu gibi işler benim hoşuma gidiyor... dedi, hoşa giden işler de çabuk yapılır...

Genç kız Amerikaya gidecek mektupları Ahmed Nihadın masasının üzerine bıraktıktan sonra odadan dışarı çıktı. Ben hemen Ahmed Nihada sordum:

— Bu genç kıza ne olmuş böyle?... Eskiden son derecede eli yavaştı. İki sahifelik yazıyı üç dört saatte bitirebilirdi. Halbuki şimdi ateş kesilmiş...

Ahmed Nihad işinin eri bir daire âmiri tavrile gülümsedi:

— Azizim, dedi, yeryüzünde herkes gayet iyi iş çıkarabilir. Elverir ki, onları çalıştırmanın usulünü bilmeli...

Arkadaşım:

— Bir sigara yaksana... diyerek bana paketini uzatırken içeriye şirket memurlarından İrfan girdi.

İrfan bana uzaktan akraba olan ihtiyar bir kadının oğlu idi. Onu şirkete ben yerleştirmiştim. Fakat son derece tembel bir çocuktu. Onun iyi bir memur olamıyacağına emindim... Demek İrfanı Ahmed Nihadın maiyetine vermişlerdi. Genç memur elindeki kocaman bir dosya zarfını Ahmed Nihada uzatırken:

— İşte efendim, dedi, av derileri hakkında istediğiniz raporu hazırladım. Biraz uzunca oldu amma zanederim hiç bir noksanı yoktur. Bütün malûmatı raporda bulabilirsiniz.

Ahmed Nihad:

— Teşekkür ederim, dedi, fakat hakikaten tebrike şayansınız. Son derece iyi çalışıyorsunuz...

İrfan mahcup bir tavırla:

— Teşekkür ederim, teşekkür ederim... Teveccühünüz... diyerek başile âmirini ve beni selâmladı. Dışarıya çıktı. Bu sefer hayretim büsbütün katmerleşmişti. Dünyada herkesin adam olacağını, işe yarıyacağını ümid ederdim. Fakat bu bizim İrfanın çalışkan bir memur haline gireceği -ne yalan söyliyeyim?- dünyada aklımdan geçmezdi.

Ahmed Nihada:

— Maşallah, dedim, bizim İrfan bayağı işe yarıyan bir insan olmuş...

Arkadaşım:

— Tabii... dedi. dünyada işe yaramıyacak insan var mı ki?...

Biraz sonra da içeriye gene şirket memurlarından Said girdi. Bu zatı da tâ mektepten beri tanırdım. Hocalara karşı itaatsizliği, arkadaşlarına karşı kavgacılığı ile meşhurdu. Mektebi bitirememişti. Said son derece huysuz, aksi bir adamdı.

Ahmed Nihadın masasına yaklaşırken:

— Efendim, dedi. Spor levazımatı hakkında bir tedkik raporu yazmamı emretmişsiniz. Yarın size raporu takdim edeceğim...

Ahmed Nihad:

— Acelesi yok efendim... Birkaç gün sonra da olabilir... dedi.

Said cevap verdi:

— Hayır efendim hayır... Yarın raporu tamamile bitiririm ve takdim ederim....

Said de dışarıya çıktıktan sonra artık dayanamadım sordum:

— Kuzum Nihad... bütün bu adamları nasıl mükemmel birer memur haline soktun? Bunun sırrını bana anlatsana...

Ahmed Nihad koltuğunun arkasına dayanarak anlatmağa başladı:

— Azizim, bence yeryüzünde işe yaramıyacak insan yoktur. Elverir ki insanlardan istifade etmenin yolunu bilmeli... Bilmem dikkat ettin mi? Herkesin bir iptilâsı, bir hafif tarafı vardır. Meselâ kimi tavla meraklısıdır. Yanında bundan bahis açıldı mı? Kendisini tutamaz söze karışır. Kimi şiddetli av meraklısıdır. Av bahsi edilirken âdeta kendisinden geçer. Kimi seyahat meraklısıdır. Bu gibilerin yanında gezdikleri memleketler hakkında konuşmağa başlarsanız bülbül kesilirler...

İşte ben insanların bu hafif taraflarından istifade ederek maiyetimdeki memurları istediğim gibi çalıştırıyorum. Bana verilen memurları evvelâ tedkik ederim. En ziyade merak ettikleri şey, en zayıf tarafları nedir?

Bunu anladıktan sonra artık mesele kalmamış demektir. Meselâ şu biraz evvel dışarıya çıkan Said spor meraklısıdır. Onun en zayıf tarafı budur. Kendisine bir iş verirken mutlaka spordan bahis açarım. Yahud vereceğim işin -gayet ehemmiyetsiz bile olsa- sporla alâkadar olmasına dikkat ederim. O zaman aksiliği ile meşhur Said kuzu gibi emrime itaat eder ve işinde ateş kesilir...

Senin işe yerleştirdiğin İrfan av meraklısı, ve tembel diye adı çıkan daktilo kız da sinema delisidir. Lâkin ben onların bu zayıf taraflarını elimde mükemmel bir silâh gibi kullanırım. Meselâ genç kıza bu sabah:

— Eeee Amerikaya 11 mektup yazılacak... Amerika... Yani Hollivudun bulunduğu memleket... dedim.

Mektupları elimden alırken biraz daha izahat verdim:

— Şirketin elinde sinema ile alâkadar bir kaç iş var... dedim, bu mektuplar da onlara aid...

Sen de gördün ya... Pek az zaman sonra mektupları yazıp bitirmişti.

Azizim bir iş adamı etrafındaki kimselerin nabzına göre şerbet vermesini bilmeli...»

Hikmet Feridun Es

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilhicce 28 — Kasım 92

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
P.	11,53	1,34	7,56	9,42	12,00	1,33
Va.	5,25	7,06	12,28	15,14	17,37	19,04

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

TÜRKİYE SAATİLE

ÇARŞAMBA 7/2/940

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (Pl.), 13,30-14 Müzik Küçük orkestra (Şef: Necip Aşkın), 1- Breht: Bir hikâye, 2- Becce: Amalfi serenadı, 3- Kochmann: Ebedi arkadaşlar, 4- Brahms: Macar dansı, No. 1-2, 5- César Cui: Kantabile (Solo viyolonsel için).

18 Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Türk müziği: Fasıl heyeti, 18,55 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoorloji haberleri, 19,30 Türk müziği: Çalanlar: Fahire Fersan, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Fahri Kopuz, 1— Okuyan: Necmi Rıza Ahıskan, 1- Hüzzam peşrevi, 2- Mahmud Celâlettin Pş. - Hüzzam şarkı: (Değildi böyle), 3- Süreyya bey - Hüzzam şarkı: (Sen sanki baharın gülüsün), 4- Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Yine kalbim taşar ağlar), 5- Rakım - Hüzzam şarkı: (Aşkın bana bir gizli elem oldu), 6- Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır), 2— Okuyan: Mefharet Sağnak, 1- Cevdet Çağla: Keman taksimi, 2- Artaki- Eviç şarkı: (Aşkınla harap olduğumu söyliyebilsem), 3- Raif bey - Eviç şarkı: (Sebep sevdayı aşkın ahuzare), 4- Bimen Şen - Ferahnak şarkı: (Ruhumda bahar açtı), 5- Eviç şarkı: (Şâhane gözler), 20,15 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 20,30 Temsil: En haklı insan, Yazan: Kemal Tözem, 21 Serbes saat, 21,10 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21,30 Müzik: Riyaseticümhur bandosu (Şef: İhsan Künçer), 1- Ch. Ancliffe: Marş, 2- Ch. Ancliffe: Vals, 3- Paul Dukas: Acemi sihirbaz, 4- Carl Zeller: Der Vogelhandler (Potpuri), 22,15 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat), 22,35 Müzik: Koro eserleri (Pl.), 22,55 Müzik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

336 doğumluların ilk yoklaması

Fatih Askerlik şubesinden: 1 — Bu yıl askerlik çağına giren 336 doğumluların ilk yoklamasına 12/Şubat/940 pazartesi gününden itibaren başlanacaktır.

2 — Yoklamanın icra edileceği yer (Müracaat yeri) Fatih askerlik şubesi binasıdır.

3 — Taşrada bulunanlarda bulundukları mahal askerlik şubelerine müracaatları ve yahut efradı ailesinden birisi tarafından yoklamasının yaptırılması.

4 — İstanbulda bulunan şubemize mensup 336 doğumlular haftanın cumartesi ve pazar günleri hariç olmak üzere her gün sabah saat 9 dan 12 ye kadar aşağıdaki vesikalarla şubeye müracaatları ilân olunur.

A) Yeni harfli ve en son nümuneye göre yazılmış nüfus cüzdanı.

B) İki adet ince kâğıdlı vesika fotoğrafı.

Şehremini Halkevinden:

10 Şubat 1940 cumartesi günü akşamı saat 20,30 da Evimizde Halkalı Ziraat mektebi muallimlerinden bay Necati tarafından umumi bağcılık hakkında bir konferans verilecektir. Davetiyeler Ev kâtipliğinden alınır.

Giresundan fındık ihracatı

Giresun 6 (A.A.) — 939 yılının başından nihayetine kadar iskelemizden muhtelif memleketlere 2.123.541 lira kıymetinde 5939 ton fındık içi ve 276.737 lira kıymetinde 1816 ton kabuklu fındık ihraç edilmiştir.

İhraç mevsiminin başlangıcı olan ağustos ayından bugüne kadar da 2.384.950 lira kıymetinde 6684 ton fındık içi ve 324.167 lira kıymetinde de 2108 ton kabuklu fındık ihraç edilmiştir.

İSLÂM TARİHİNDE Türk kahramanları

Tefrika No. 45

Yazan: İskender Fahreddin

Musa bin Nasîr Afrikadan Endülüse geçer geçmez ilk işi Zeyyad oğlu Tarıkı hapsettirmek olmuştu

Velid, Tahiri şeyh Saide gönderirken:

«— Muvaffak olarak dönersen, sana istediğini vereceğim!» demişti.

Halife, şeyh Said gibi korkunç ve tehlikeli bir düşmanının öldürdüldüğünden elbette çok memnundu. Bu işte Maryana kadar Tahirin de hizmeti ve yararlıkları vardı. Tahir zehir vermeseydi, Maryana bunu nerden bulacaktı? Bu işin hançerle yapılamıyacağını ikisi de anlamıştı. Zemini beraber hazırlamışlar, cinayeti müşterek işlemişlerdi. Üstelik Tahir Maryana gibi iyi de karşılanmamış, günlerce işkence görmüştü.

Velid, Tahir gibi cesur ve her zaman işe yarar bir sabitini şüphe yok ki, böyle mühim bir işte mükâfatsız bırakmıyacaktı.

— Unutmadım, Tahir! dedi. Neye ihtiyacın varsa söyle. Sözümde duruyorum. Seni taltif etmek, seni sevindirmek isterim.

Tahir, halifenin sayesinde hiç bir şeye ihtiyacı olmadığını söyledikten sonra:

— Ailem evlenmemi istiyor, dedi, evlenme çağım da geçiyor. Henüz dünya evine girmedim. Seferden sefere, cenkten cenge koştum. Bu yüzden bir yuva kurmak fırsatını bulamamıştım. Müsaade ederseniz, cariyelerinizden Maryana ile evlenmek istiyorum!

Halifenin birdenbire kaşları çatıldı. Başını sert bir tavırla Tahire çevirdi:

— Bana yararlık gösteren ve her zaman işime yarıyacak olan bir kadına mı göz diktin? Sarayımda başka cariye bulamadın mı?

Tahir soğukkanlılığını muhafaza ediyordu:

— Bu işe onunla beraber başladık.. onunla beraber bitirdik. Birleşirsek, bu sır ikimizin arasında kalır, diye düşündüm. Size karşı vazifesini büyük bir fedakârlıkla yapan bir kadına bundan sonra ihtiyacınız olacağını ummuyorum. Eğer böyle bir ihtiyaç duyarsanız, karı koca derhal emrinizi ifaya koşarız.

— Yarın başka taraftan bir ikinci şeyh Said türemiyeceğini ve rahatımı kaçırmıyacağını kim temin edebilir? O zaman Maryanayı nerden bulurum?

— Uzakta olmıyacağız ki... Daima emir ve iradeniz altında yaşıyacağız. O da, ben de her zaman emrettiğiniz yerde ölebiliriz.

Velidin gözleri dönmüştü. Hiddetle yerinden fırladı:

— Hayır, hayır... ben ondan hoşlanıyorum da. Onu kimseye çırak edemem. O, benim müstakbel zevcem olacaktır. Kendisine söz verdim. Sana gelince: Cariyelerimden başka birini seçebilirsin! Maryana benim yanımdan ayrılamaz.

Tahir fazla birşey söyliyemedi ve söyliyemezdi de. Zaten hükümdar mevkiinde bulunan bir halife ile -bilhassa böyle bir mevzu üzerinde- bundan fazla konuşulabilir miydi? Bereket versin ki, Velidin kadınlara karşı düşkünlüğü ve zaafı yoktu. Eğer kadına fazlaca düşkün bir adam olsaydı. Tahirin bu teklifine karşı onu cellâda teslim etmekte bir dakika bile tereddüd etmezdi.

Tahir:

— O halde, evlenmekten vaz geçiyorum.

Diyerek halifenin yanından çıkmıştı.

Velid, Tahirin arkasından derhal Maryanayı çağırttı.

Halifenin kafasının içinde birdenbire garip şüpheler doğmuştu: Acaba, Tahirle Maryana sevişiyorlar mıydı?

Velid bunu ilk önce Maryanadan anlıyacaktı.

İspanyol dilberi halifenin huzuruna girer girmez yere eğildi:

— Çok merak ettim, dedi, acele çağırdılar. Efendimiz birdenbire rahatsızlandılar mı?

Velid çok heyecanlıydı:

— Hayır, dedi, rahatsız değilim. Senden birşey öğrenmek istiyorum. Bana hakikati söyliyeceksin: Tahirle aranızda birşey var mı?

Maryana düşünmeden -tereddüdsüz- cevap verdi:

— Hayır. Hiç birşey yok ve olamaz. Bugüne kadar eli elime değmedi.

Ve hemen ilâve etti:

— Ben, efendimizden başka bir erkeğe bakabilir miyim?

— Tahir seni benden istedi de. Bu kadar cariyelerim arasında seni tercih edişinden şüphelendim.

— O, beni beğenmiş olabilir, hazret! Şeyh Saidin zaviyesinde beraber çalıştık, elimizi birlikte kana boyadık ve beraber döndük. Fakat, bunlar, onun beni istemesine ve benimle evlenmesine bir sebep teşkil eder mi? O ve ben, ayrı ayrı vazifelerimizi yaptık.

Halife geniş bir nefes alarak gülümsedi:

— Hele bir gönlünü yokla bakayım! Eğer ona karşı kalbinde ufak bir temayül duyursan, bana açıkça söyle..

Maryana halife nin dizlerine kapandı:

— Ben, sizden başka bir erkek sevmiyorum, hazret! Tahir gibi yüzlerce erkek ayağının dibinde can verse, başımı çevirip bakmam onlara. Kalbimde bir sevgi var: Halifenin sevgisi. Ben, mezara kadar bu sevgi ile yaşıyacağım.

Halife o gün Maryanayı bu hareketinden dolayı takdir ve değerli hediyelerle taltif ederek:

— Ben, senin sadakatinden emindim, dedi, seni bir kere daha denemek istedim. Tahir sana koca değil, ancak uşak olabilir.

Maryana odasına döndüğü zaman, o gün, istikbale aid ümidleri biraz daha canlanmıştı. Halifeyi avucunun içine almak için uzun zaman beklemiyeceğini umuyordu. Velid, bütün ömründe belki de o gün ilk defa kıskançlık eseri göstermiş ve kıskançlığın ne demek olduğunu anlamıştı. Bu hâdise acaba Maryanayı halifenin meşru zevceleri arasına sokmak işini tesrie vesile olabilecek miydi?

Maryana çok yakında halifenin karısı olacağından emnidi. İspanyol dilberi o mevkie geçecek olursa, öteki kadınlar gibi sessiz ve hareketsiz kalacak değildi. Herşeyden önce haremde kendi hâkimiyetini tesise çalışacak, ondan sonra halifenin Endülüs üzerine dikkatini çekecekti.

Halife Velid, Endülüsü ufacık bir vilâyet telâkki ederek, oraya ehemmiyet vermiyor görünüyordu. Maryananın maksadı, oradaki müslüman kumandanlarını biribirine düşürerek İspanyayı uzaktan kundaklamaktı.

Maryana, İspanyanın yeniden dirilmesine çalışacaktı. Kendisi suyun başında bulunuyordu. Halifeyi elde ederse, belki bu maksadını tahakkuk ettirmeğe de muvaffak olacaktı.

Musa bin Nasir Afrikadan Endülüse geçer geçmez, ilk işi (Tarık)ı hapsettirmek olmuştu. Maryana bunu duyunca çok sevinmişti. Fakat, halife Velidin (Tarık)a sarsılmaz bir teveccühü vardı. Hattâ Musa bin Nasire:

«— Tarıkı Şama gönder. Ben burada onun muhakemesini yapacağım. Sorguya çekilmeden böyle bir kahraman nasıl hapsedilir?»

Diye haber göndermişti.

Maryana birkaç kere (Tarık)dan bahsettiyse de, halifenin fikrini çelmeğe muvaffak olamadı.

Emevîleri içinden vuran kadın..

Aradan birkaç ay geçmiş, Haccac, Sind seferine gitmişti.

Tahir hâlâ evlenmiyor ve İspanyol dilberini günün birinde tatlılıkla halifeden alacağını umuyordu.

Bir akşam halife Velid gözdesile yemek yerken:

— Endülüsten çoktanberi haber alamıyorum, Maryana! Acaba oradakiler ne haldedir?

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 58

Nakleden : (Vâ - Nû)

«— Aferin bizim Sühi oğlana... Şu kızcağızın çabucak aklını çeliverdi. Hükümdarlık kadar sağlam esaslara dayanan bir aileyi temelinden çürütecek... Arzu ettiğim vaziyetlere erişebildi... Ne söyledimse yapabildi. Doğrusu, senelerdenberi plânımı iyi tahakkuk ettirdim... Gerçi oğlanın tahsil ve terbiyesi için çok para sarfettim amma, bunun da faydasını görüyorum. Gerçi dünyada para çok iyi şey... Fakat ondan da daha muteber bir şey olduğunu hissediyorum: Can düşmanı olan bir insanı topuğunun altında ezecekmiş vaziyette bulundurmak... Ah, bu muvaffakıyetimden dolayı ne kadar heyecanlanıyorum... Kudret'i mahvedeceğim... Yahut ben mahvolacağım... Amma, her halde, birinci ihtimal pek daha kuvvetli!»

Mektupları, masanın gözüne koydu. Çekmeyi sürüp kapadı. Sonra ayağa kalktı. Ellerini arkasına kuşatarak odanın içinde aşağı yukarı dolaşıyordu.

«— Burlett ve Templeton... Ne adamlar... Ne dâhiler...» - diye tekrar söylendi.

Bu mütevazı otelin üst katında iki oda işgal eden Beha, burasını hakiki bir çalışma ve yatı stüdyosu haline getirmişti. Otelin bazı eşyasını çıkartmış, kendi mobilye almıştı. Nitekim yazı masası da kendi malıydı. İhtimal Behanın ava da merakı olacaktı. Zira duvarda çifteler, hançerler ve diğer silâhlar asılıydı.

Saat dokuz raddelerinde, oda kapılarından biri açılarak Kolonbeyzade Kudretin gayri meşru oğlu Sühi içeriye girdi.

Sporcuvarî giyinmişti. Kalın boynu, açık beyaz gömleğinden görünüyordu. Fakat yüzünde hayli endişeli bir ifade vardı. Dudakları kısık, gözleri gamlıydı.

Bahaeddin, Sühaya gizli bir nazar attı. Allah Allah! Ne coşkun, taşkın oğlandı bu... Kendisini yeniden teskin etmek lâzım gelecek...

Delikanlı, bronz işlemeli stil bir masanın başına oturmuştu. Düşünceliydi. Baha, onun yanına yaklaştı. Elini omuzuna koydu. Oğlan, başını kaldırdı.

— Gene beyninde neler var, Süha?

Genç adam, bu suale başka bir sualle cevap verdi:

— Ne vaziyetteyiz, baba?

— Para meselesinden mi bahsediyorsun?

— Şüphesiz... Hedefimiz para değil mi?... Geri kalan kısmı beni alâkadar etmez...

— Hakkın var evlâdım... Her işin başı ve sonu paradır.

— Sizden aldığım dersi size tekrarlıyorum...

— Paraya ihtiyacın mı var?

— Evet.

— Ne zaman?

— Hemen şimdi.

— Hedefe ne süratle varıyorsun.

Baha, gülümsedi. Son derece kurnaz bir ifadeyle devam etti:

— Böyle süratle paraya niçin muhtaç olduğunu öğrenebilir miyim, yavrum?

Genç erkek de gülümsemekten kendini alıkoyamadı.

— Haydi canım! - dedi. - Bilmemezlikten gelmenize ne lüzum var?... Sebebini elbet siz de tahmin ediyorsunuzdur.

— Şu genç kız meselesi mi?

— Tamam... Buldunuz...

— Onun için her deliliği yapacak vaziyette görünüyorsun.

— Ömrümde coşkunluk, taşkınlık yapmam mukadderse, işte o zaman geldi... Böyle hissediyorum.

— Kuzum şu Şerminin de ne hususiyeti var?

— Bir tek kelimeyle söyleyeyim: Tapınırcasına onu seviyorum.

— Hissiyatında, yahut hissiyatını anlayışta mübalâga ediyorsun sanırım.

Süha, büsbütün coşkunlaşmıştı.

— Vallahi, billâhi bayılırcasına seviyorum!... - diye ısrar etti. - Zaten siz de o menhus Femina barında olup bitenleri gördünüz ya... Herkes onu gözlerile yercesine seyrediyordu. Sanki o koskoca kalabalığın içinde sade Şermin vardı... Demek ki çok güzel, demek ki öbür kadınların hiç birine benzemiyor.

— Âşık mısın, kuzum?

— Tam yerinde bir tabir... Âşıkım!

— Beni hayrette bırakıyorsun, oğlum!

Şakird hocasına yaklaşıp ona itimadını anlatan bir tavırla:

— Size bahsetiğim bir alâkayı hatırlıyor musunuz?

— Aşk ve alâkadan kendini korumanı kaç gere tenbih ettiğimi de sen hatırlıyor musun? Kadınlar tehlikelidirler, netamelidirler... İnsan onların narına yanar...

Delikanlı, sözüne devamla:

— Hani Zonguldakta âşık olduğum bir kız vardı.

— Evet, evet...

— İşte bu Şermin, o Şermin...

— Anlamıştım zaten...

— Ama, o günden bugüne çok değişmiş... Daha büyümüş, daha güzelleşmiş...

— Demek bu tesadüf âdetâ mucize gibi bir şey...

— Öyle... Orada, Zonguldakta, civar küçük evlerin birinde oturuyordu. İşimden serbes kalır kalmaz, tek onu görebilmek için, civarına gider, evini tavaf ederdim...

Alnını tutarak:

— İşte o hayal benden şimdiye kadar hiç kaybolmadı. Femina barında kendisini görünce rüyada olduğumu sandım.

— Nasıl gelmiş?... Nasıl düşmüş oralara... Ben, ne konuştuğumuzu bilmiyorum.

— Öbür kadınlar gibi.

— Sefalet, ihtiyaç yüzünden mi?

— Şüphesiz.

— Öyleyse şimdi sana para lâzım...

— Elbette... Zavallıyı muhtaç vaziyette nasıl bırakırım?...

— Kendisini metresin mi yapacaksın?

— Tabiî.

— Evvelce bunu onunla görüşmelisin.

(Arkası var)

Trakyada kültür işleri

Her tarafta yeni mektepler, kurslar, okuma odaları açılıyor

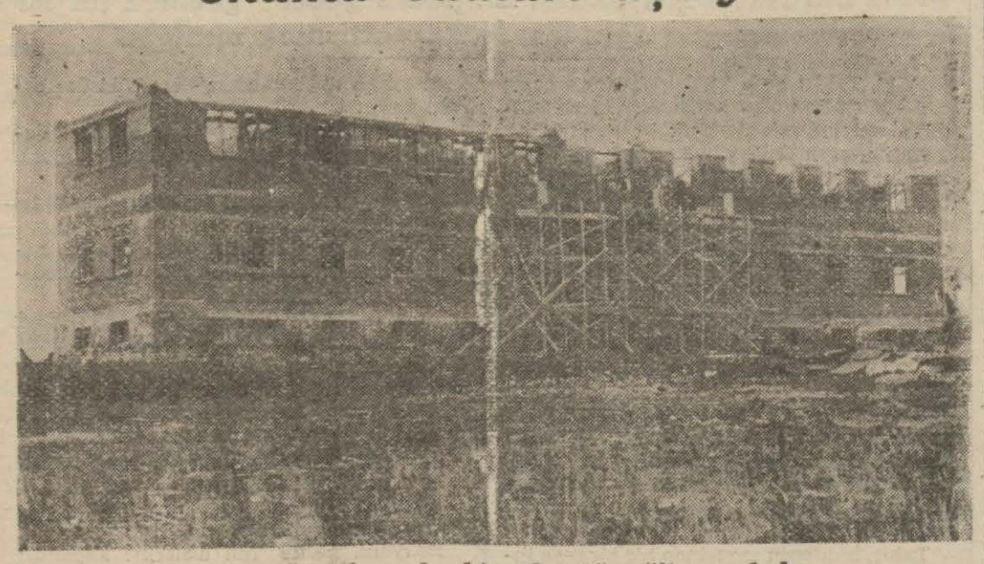

Lüleburgazda yeni yapılmakta olan köy eğitmen okulu

Edirne (Akşam) — Trakyada ileri hamleler gösteren hareketlerden biri de Kültür işleridir. Okuma ve okutma hevesinin yıldan yıla artmakta olduğu bu mühim vatan parçasında tahsil çağında olup ta mektepsizlik yüzünden okuma imkânları bulamayan çocuk sayısı daha üç - beş sene evveline kadar büyük bir yekûn teşkil etmekte idi. Bu sayının her sene yeniden açılan ilk ve orta okullar sayesinde gittikçe azalmakta olduğu memnuniyetle görülmektedir. Netekim bu sene de Edirne vilâyetinde olsun, Kırklareli, Tekirdağ ve Çanakkale vilâyetlerinde olsun yeni baştan birçok ilkokullar Lüleburgaz gibi hızlı bir gelişme gösteren ve bu gelişmesile modern bir kasaba örneğinin en güzelini veren bir kaç kaza merkezimizde de orta okullar açılarak daha bir çok yurt çocukları nın okuma ihtiyacı karşılanmış bulunmaktadır.

Geçen ayın son haftası içinde Trakya umumî müfetişliği Maarif müşaviri Yusuf Cemil bu seneki Maarif hareketlerini yerlerinde görmek üzere Kırklareli ve Tekirdağ vilâyetlerinde bir teftiş seyhatine çıkmış, 16 gün süren bu seyahat esnasında Maarif müşaviri gezdiği ve gördüğü bütün mekteplerde maarif işlerinin tam bir intizam içinde yürüdüğünü, Vekâletin bu ders senesi başında tatbikine başladığı müzakere usullerinin çok verimli olduğunu ve bu gidişle bir kaç sene zarfında Trakyada tahsil çağındaki bütün çocukların okuma ihtiyacının karşılanacağını müşahede etmiştir.

Bütün ileri hareketlerin kaynağı bilgi olduğuna inanan Trakya halkının maarif işlerine verdiği ehemmiyetin bu güzel ve ileri vatan köşesinde son dört beş yıl çalışmalarının semeresi olduğunu aşağıdaki rakamların belâgatı en canlı bir surette göstermektedir.

Bugün maarif müşavir vekilinin teftiş ettiği mıntaka dahilindeki tedrisat usulüne muvaffakiyetle devam eden Tekirdağ orta okulunun 13 sınıf, 22 öğretmen ve 653 talebe; Kırklareli orta okulunda 8 sınıf; 16 öğretmen 600 den fazla talebe; Lüleburgaz orta okulunda bu sene açılmış olmasına rağmen 5 sınıf, 12 öğretmen ve 229 talebe, Çorlu orta okulunda 6 sınıf, 14 öğretmen ve 294 talebe mevcuttur.

Tahsil çağında olup da mekteplere devam edemiyen çocuklara gelince: Tekirdağ vilâyetinde tahsil çağında olan talebe adedi 7 - 12 yaş arasında 26783 ve 13 - 16 yaş arası 17550 olup bunlardan öğretmen ve eğitmenle idare edilen ilkokullara 22276 çocuk devam ediyor demektir. Bu yekûna ortaokullara devam eden talebe sayısı dahil değildir. Kırklareli vilâyetinde tahsil çağındaki çocuk sayısı 7 - 16 yaş arasında 16282 kız ve 17691 erkek olup bunlardan ilkokullara devam edenler 4255 i kız ve 6994 ü erkek çocuktur. Bu yekûna da ortamekteplere devam eden çocuklar dahil değildir.

Bunlardan başka Tekirdağ vilâyetinde okuma yazma bilenlerle bilmiyenlere mahsus olmak üzere A ve B kurslarına ayrılan gece dersleri vardır ki bu kurslara devam edenlerin sayısı kadın ve erkek 1291 i bulmuş ve bunlardan bu sene şimdiye kadar 642 kişi vesika almıştır. Bu arada sayısı 18 i bulan küçük ziraat ve sanat kursları da hararetle devam etmekte ve her yıl binlerce vatandaş teknik bilgilerle teçhiz edilmektedir.

Hulâsa bu sene yalnız Edirne ortamektebine devam eden talebe yekûnunun 1015 sayıyı bulduğunu ve Kırklareli vilâyetinde mektepsiz köy sayısının 7 olduğunu kaydetmek, Trakyada Maarif işlerinin son dört beş yıl içindeki ileri hamlesini tebarüz ettirmeğe kâfidir. Bu arada Lüleburgaz yakınında kurulan 250 mevcutlu Eğitmen okulu da ayrı bir kıymettir.

Hesap edildiğine göre bu okuldan mezun olan gençlerle birkaç sene içinde Trakyada mektepsiz köy kalmıyacaktır.

Mısır Başvekilinin Sudanı ziyareti

Kahire 6 (A.A.) — Mısır Başvekilinin Sudan'a resmen yapacağı ziyaret tarihi 17 Şubat olarak tespit edilmiştir. Mahir paşa tayyare ile Hartum'a gidecektir. Kendisine Nafia Nazırı ile diğer bir çok yüksek memur refakat etmektedir.

İngilterede bir kışlanın lokanta kısmında yangın çıktı

Londra 6 (A.A.) — Bu sabah Chelsea mahallesinde Duc d'York kışlası müştemilâtından olup tabldot salonu ve bakkaliye dükkânı hizmetini görmekte olan bir binada bir yangın çıkmıştır. Yangın, binayı hemen hemen tamamile tahrib ve yanındaki hastaneye sirayet etmiştir. Hastalar, hastaneden çıkarılmışlardır. Yangın, bir saat sonra bastırılmıştır.

İngilizler 6 Almanı tevkif ettiler

Kap 6 (A.A.) — Düşman hesabına faaliyette bulunmakla maznun Alman tebaasından 6 kişi Portekiz bandıralı Vyassa vapurunda, Kap açıklarında bir İngiliz gemisi tarafından tevkif edilmiştir. Mevkuf Almanlar asker muhafazası altında gemiden çıkarılmışlardır.

Hollanda süvari ve bisikletli kuvvetleri kumandanı değişti

Amsterdam 6 (A.A.) — Süvari ve bisikletli kuvvetleri kumandanı general van Voorst vazifesinden kaldırılarak Genel Kurmaya verilmiştir. Bu değişikliğin Hollanda orduları başkumandanlığındaki değişiklikle alâkadar olduğu zannediliyor.

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata)

Deposu: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Ev, Apartıman kiralamak için

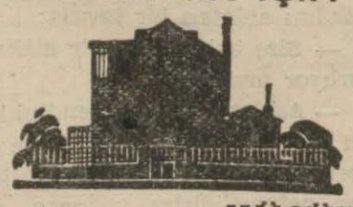

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıtadır.

Felâketzedelere teberrü

Umumî yekûn 3,597,709 lirayı buldu

Ankara 5 (A.A.) — 3/2/940 günü akşamına kadar Kızılay umumi merkezine yatırılan şark vilâyetleri zelzele ianesi listesidir:

869,89 Vakfıkebir, 96 Milâs, 24,23 Milâs, 40 Milâs, 487 Vakfıkebir, 124,25 Milâs, 627,47 Milâs, 500 Akdağmadeni, 500 Çankırı, 600 Çorlu, 1397 Malkara, 341 Ezine Kızılay şubelerinden, 365,25 Çorum milli yardım komitesinden, 172,66 Vakfıkebir, 100 Vakfıkebir, 1100 Taşköprü, 157,70 Kırklareli, 1134 Alaca, 260 Bor, 450 Boğazlıyan, 512,50 Siirt, 400 Yalvaç Kızılay şubelerinden, 1849,08 Divanı muhasebat rüesa, erkân memur ve müstahdemlerden ikinci defa olarak, 348,83 Gümrük ve inhisarlar vekâleti kavanin şubesi memurlarından, 11 Ankara Hisar mahallesinde Safranbolulu B. Cemal Güreden, 5 Milli Müdafaa Vekâleti kavanin şubesi memurlarından B. M. Riza Açıksözden, 344,28 Askeri fabrikalar umum müdürlüğü memurlarından, 16,02 Askeri fabrikalar Hasandede barut deposu memurlarından, 10,40 Askeri Fab. Ankara fişek fab. subayları tarafından, 122,32 Askeri fab. Kırıkkale Çelik fab. mensuplarından, 16,24 Brükselde elçilik delâletile Brükselde vatandaşlarımızdan B. de Funez tarafından 250 Belçika frangı karşılığı olarak yekûn 12,955,02, 29 No. lu listemiz tutarı 3,584,754,09, umumi yekûn 3,597,709,11 liradır.

Hekimlerimizin teberrüü

Dün de şehrimizden Samsun valiliğine 500 sandık çivi, ve 50 ton da galvanizli saç gönderilmiştir.

Felâketzedelere yapılacak yardım etrafında mesleki teşekküller de ayrıca çalışıyorlar. Bu arada Etibba odası marifetile şehrimizdeki hekimler arasında da teberrüat toplanmaktadır. Hekimlerimiz arasında toplanan teberrüat yekûnu 2000 lirayı bulmuştur. Bu paranın 250 lirası maruf bir boğaz, burun mütehassısı, 250 lirası tanınmış bir dişçi ve 200 lirası da meşhur bir operatörümüz, mütebaki bin üç yüz lirası da diğer hekimlerimiz tarafından verilmiştir. Hekimlerimiz arasındaki teberrüata devam ediliyor.

Giresun 6 (A.A.) — Dün limanımıza gelen Ankara vapurile İstanbuldan yeniden gönderilen 42 teneke kavurma, 852 adet yorgan, 150 adet battaniye, 69 parça muhtelif giyecek eşyası gelmiş ve bu eşyaların da Ş. Karahisar ve Alucra'ya sevkine başlanmıştır.

Adanada iskân edilenler

Adana 6 — Hareketiarz felâketzedelerinden son günlere kadar Adanaya gelip iskân edilmiş olan vatandaşların sayısı 969 a varmıştır.

General Deeds Tokatta yaralılarla konuştu

Tokat 6 (Akşam) — İngiliz generali Deeds bugün buraya gelerek Vali ile görüşmüş, hastaneye giderek zelzelede yaralananlara «geçmiş olsun» demiştir. General Deeds'in yanında Daily Telegraph muhabiri de vardır. İngiliz generali Turhala gitmiştir.

İngilterede et vesika ile verilecek

Londra 6 (A.A.) — Reuter ajansı, 11 mart tarihinden itibaren İngilterede etin vesika usulüne tâbi tutulacağını bildirmektedir.

KENDİR VE KETEN SANAYİİ Türk Anonim Şirketi Meclisi İdaresinden:

İdare meclisnin 30/1/940 tarihli içtimaında şirketimiz ortaklarının senelik umumî heyetinin sureti adiyede içtimaa davet karar altına alınmıştır.

Ticaret kanununun 361 inci ve dahili nizamnamesinin 49 uncu maddesine tevfikan 8 Mart 1940 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de Galatadaki Manhaym hanının 3 üncü katındaki şirket merkezinde aşağıdaki ruznameyi müzakere etmek üzere en az «5» beş hisseye malik hissedarların içtima gününden bir hafta evveline kadar şirket merkezine veya milli bankalardan birine hisselerini tevdi ederek mukabilinde duhuliye varakaları almaları ve toplantıda bulunamıyacak hissedarların da nizamnamemizin 59 uncu maddesine göre diğer ortaklardan kimi vekil edeceklerse bildirmeleri ilân olunur.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

1 — Meclisi İdare ve mürakıb raporlarının okunarak 1939 senesi bilânço ve hesaplarının tedkiki ile idare meclisi ve mürakıbın ibrası.

2 — Temettüatın sureti tevzii.

3 — Nizamnamenin 27 nci maddesi mucibince vazifesi hitam bulan üç idare meclisi âzasının yerlerine yeniden âza intihabile idare meclisi âzalarına verilecek huzur hakkının tayini.

4 — 1940 senesi için mürakıp intihab ile verilecek ücretin tayini.

BEDAVA ŞEYLER

Parasız, Kur'asız, Bilmecesiz Sinemaya gitmek, Muhtelif hediyeler almak ister misiniz? Üç kuruşa bir AÇIK GÖZ gazetesi alınız. Bunlara kavuşturur.

Bulgar Kralı dün Hariciye Vekilimizi kabul etti

(Bastarafı 1 inci sahifede)

kânı, Fransız, İngiliz, Belçika, Balkan antantı devletleri elçileri, Hariciye Nezareti yüksek memurları tarafından istikbal edilmişlerdir.

Hariciye Vekili, otelde kısa bir istirahattan sonra saraya giderek defteri imza etmiş ve 11,30 da Kral tarafından kabul edilmiştir. B. Şükrü Saraçoğlu saat 12,45 de Hariciye Nezaretine giderek Bulgar Başvekili ve Hariciye Nazırı B. Köseivanofu ziyaret etmiş, kendisile bir saat kadar görüşmüştür.

Sofyadan hareket

Türkiye büyük elçisi B. Berker, saat 13,30 da, Hariciye Vekili B. Saracoğlu ve refakatindeki zevat şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette, Başvekil Köseivanof ve refikaları, protokol şefi Belinof, hususî kalem müdürü Şişmanof hazır bulunmuşlardır.

Yemekten sonra, Balkan memleketleri Nazırları Türkiye elçiliğine gitmişler ve bir müddet görüşmüşlerdir.

Öğleden sonra, B. Saracoğlu ve refakatindeki zevat ile, Başvekil Köseivanof ve refikaları, Sofyanın görülecek yerlerini dolaşmışlar, sonra, tarihî Boiana kasabasını ziyaret etmişlerdir.

Türkiye Hariciye Vekili, refikası ve refakatindeki zevat saat 16,42 de Semplon ekspresile Sofyadan müfarekat etmişler ve ayni zevat tarafından uğurlanmışlardır.

B. Saracoğluya, hududa kadar, mihmandarı ataşe Pançef ve polis müdürü albay Pantef refakat edeceklerdir.

B. Saracoğlu, hareketinden evvel matbuat mümessillerine, bugün kendisini kabul eden majeste krala karşı duyduğu şükran hislerini ve Başvekil Köseivanofla yaptığı görüşmeler neticesindeki çok iyi intibalarile memnuniyetini ifade etmiştir.

B. Saracoğlu, Bulgar payitahtındaki tavakkufu esnasında kendisine gösterilen hüsnü kabulden dolayı duyduğu şükran hislerine tercüman olmalarını, matbuat mümessillerinden rica etmiştir.

Nişde geçirilen gün

Belgrad 6 (A.A.) — Dün sabah Yunan ve Yugoslav Başvekilleri B. Metaxsas ve B. Tzvetkowitch ile Türkiye Hariciye Vekili B. Saracoğlu, Niş'teki tütün fabrikasını ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretin sonunda B. Metaxas, gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Bu nümune fabrikayı gezdim. Birçok senelerden, Balkan muhareblerindenberi tanımakta olduğum Niş'te birkaç saat daha kalacağım. Şimdi Niş'in elde etmiş olduğu terakkiyatı görmüş ve anlamış bulunuyorum. Yugoslavyadan milletlerimizin yekdiğerine sımsıkı bağlı olduğunu, istiklâllerinin ve menfaatlerinin müdafaası için ittifaklarında da bu suretle bağlı olacakları hususundaki kati kanaatle ayrılıyorum. Esasen bu kanaati senelerdenberi besliyordum, bu defa daha ziyade kuvvetlendi. Zamanla diğer Balkan devletleri ile Tuna havzası devletlerinin bizim grupumuza iltihak edeceklerini ümid ederim. Yugoslav milletinin gıptaya şayan olan her günkü terakkiyatını büyük bir sevinç ile görüyorum.

Yugoslav milleti, naibi saltanat prens Paul'ün âkilâne idaresi altında sulhün ve saadetin bütün nimetlerinden müstefid olmaktadır.»

B. Saracoğlu şu beyanatta bulunmuştur:

«Belgradı, Balkan milletlerinin her gün daha ziyade mütesanid ve milli menfaatlerile daha ziyade hemahenk olacakları kanaatile terkediyorum.

Niş'te yapılan istikbal, beni pek mütehassis etti. Niş ahalisinin memnun ve bahtiyar olduklarını müşahede ettim; simalarında ruhlarının ifadesini okudum.

Yugoslav milleti tamamile emin olsun; bu dostluk, kalblerdeki tesanüdün bu nişaneleri karşılıklıdır. Hepimizin istinad etmekte olduğumuz kuvvet, memlekette birlik, Balkan devletleri arasında birliktir. Uzun seneler Maliye Vekâletinde bulundum ve bu sayede bütün sigara sanayiini etrafile öğrendim. Fakat birçok fabrika görmüş olmama rağmen Niş fabrikası hayranlığımı celbetti. Doğduğu şehir olan Niş tarafından Yugoslav Başvekiline karşı gösterilen sevgi, beni çok mütehassis etti.»

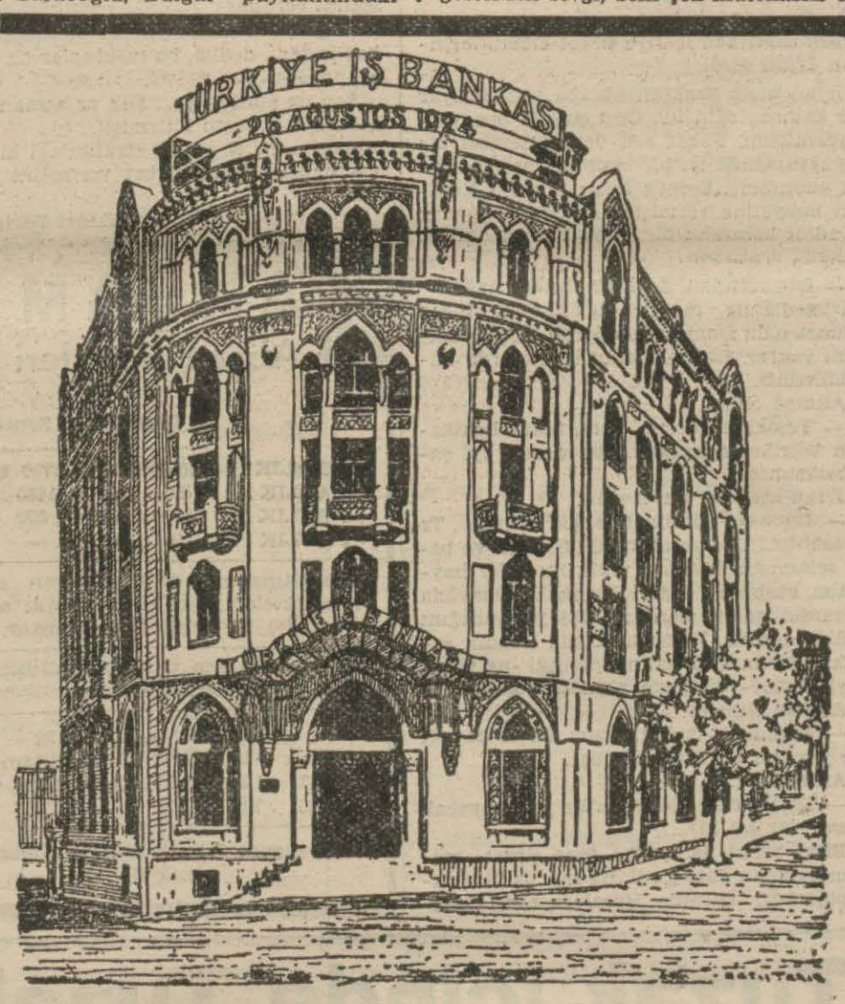

T. İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil bulunacaktır.

1940 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	liralık	= 2000. —	Lira
3	„	1000	„	= 3000. —	„
6	„	500	„	= 3000. —	„
12	„	250	„	= 3000. —	„
40	„	100	„	= 4000. —	„
75	„	50	„	= 3750. —	„
210	„	25	„	= 5250. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

KÜÇÜK İLÂNLAR

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

ELEKTRİKÇİ ON BEŞ SENE ŞOFÖR ve MAKİNİST — Eski ve yeni harfleri ve fransızca bilirim. Evliyim taşraya da gidebilirim. Hususide çalışmak istiyorum. Akşamda (Ş. F.) rümuzuna mektupla müracaat.

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Türkçe Fransızca, Rumca mükemmel yazar ve okur yazı işleri muhabere ve kasyerlik yapabilir. Referansı vardır. 41604 de telefon ile müracaat. — 1

İŞ ARIYOR — Çocukları olmıyan genç dürüst askerlikle ilişiği yoktur. Bir karı koca apartıman kapıcılığı veya buna mümasil bir iş arıyor, ciddi olan bir aile tercih edilir. Eski ve yeni harfleri okuyup yazmakla beraber lisanda bilir. Akşam gazetesinde (K. S.) rümuzuna mektupla müracaat. — 2

İNGİLİZCE, FRANSIZCA MUHABERATA — Vakıf doktilo bilen genç saatlerle yahut tekmil gün için iş arıyor. Akşamda (B. L.) rümuzuna mektupla müracaat. — 4

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BİR TAHSİL MEMURU İSTENİYOR — Piyasada çalışacaktır. Kefalet vermesi şarttır. İsteyecekleri son fiatlarla İstanbul posta kutusu 119 za mektupla müracaat. — 2

BİR BAYAN İSTENİYOR — Bir yazıhanenin yazı işlerinde çalışacaktır. Mufassal hal tercümeleri, açık adresleri istedikleri aylık miktarını bildiren bir mektupla İstanbul posta kutusu 119 za müracaat. — 2

ÇOCUK DADISI ARANIYOR — Bir buçuk yaşında bir çocuğa bakacak tecrübeli bir dadıya ihtiyaç vardır. Talip olanların Nişantaş Emlâk cad. Güney Apt. 3 numaraya müracaatları.

ÜÇ BAYAN DAKTİLO ARANIYOR — Şirketlerde çalıştırılacaktır. Eski ve yeni yazıları çok iyi bilmek ve seri yazmak şarttır. Akşamda A. N. rümuzuna müracaat.

KERESTE FABRİKASI İÇİN MEMUR ARANIYOR — Talip olanlar her gün üçten beşe kadar Galatada Prşembepazarında Aslan hanında beşinci katta 8 No. müracaat edebilir. — 2

3 — SATILIK EŞYA

MEŞHUR BİR ALMAN PİYANOSU — İçi demir ve çapraz olarak ehven fiyatla satılıktır. Taksim Tarlabaşı imam sokak No. 16/1 — 4

AZİMET DOLAYISİLE ÇOK ACELE, UCUZ SATILIK — Alman piyanosu, Filko radyosu, Çeyrekleri çalar saat, Org, gramofon. Kumkapı Arabzade sokak No. 17 Müracaat pazar. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK ve KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29-31 numaralı 3 katlı 25 odalı gayet manzaralı müceddet apartıman hem satılık ve hem kiralıktır taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 1

DEVREN SATILIK BAKKALİYE — Sekiz senedir tek bir şahıs elinde faaliyette bulunmuş mevkii kibar ve işlektir, azimet dolayısile satılıktır. Nişantaş vali konak caddesi 109-1 numarada hallaç Abdürrahmana müracaat. — 4

ACELE SATILIK — Hamalbaşı caddesinde her bir fabrikaya elverişli betonarme bahçesi ve iki caddeye yüzü olan bir bina ehven fiatle veya taksitle satılıktır. Müracaat: Galata, Tünel, Gül han No. 13. — 5

27 LİRAYA KİRALIK APARTIMAN — Vali konağı caddesi Kuyulu bostan sokak Arcan apartıman 4 numaralı dairesi kiralıktır, 5 oda, bir hol banyo havagazı, su mevcut kapıcıya müracaat. — 4

ARSA ARANIYOR — Sultanahmedden Beyazıd, Fatih ve Atikaliye kadar tramvaya nazaren iki taraflı saha üzerinde satılık arsası olanlar arsa çapının bir kopyesile mevkii, fiati hakkında etraflı izahat ve adreslerini havi birer mektup ile İstanbul posta kutusu 36 müracaatları. — 1

KİRALIK YAZIHANE — Sirkeci civarında Kahramanzade hanının üst katı kapıcıya ve Beyoğlu Talimhane, Taksim Apart. 3 No. ya müracaat.

SATILIK EV ARANIYOR — Beşiktaş - Ortaköy - Arnavutköy - Bebek civarında kabili sükna dört veya beş odalı ahşap ev satmak isteyenler Çemberlitaş «Dizdariye» yokuşu No. 4 de M. Ali Özçelebiye müracaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Ortaköyde, vapur iskelesi yanında Salhane sokak No. 12. 4 oda, hol, Terkos, elektrik, havagazı, banyo. İki tarafda açık taraça, Marmaraya karşı güzel manzara. Gezmek için yerinde. Müracaat: Galata, Nur Han No. 13. Saat 12 - 1 ve 5 - 6. Tel: 43265. — 6

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKÂNI — Beyoğlu Hristaki Pasaşı 21 numaralı tütüncü dükkânı eşyasile satılıktır. İstanbul Tahmis sokağında Akşehir hanı 1 numaraya müracaat. — 2

5 — MÜTEFERRİK

DANS DERSLERİ — Büyük rağbet bulan en son danslardan hakiki (Suink) Fokstrot hususi ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12 - 13, 17 - 21 e kadar Büyükparmakkapı tramvay durağı 117 No. profesör Panosyan — 3

SPORA ve TAYYARECİLİĞE MERAKLI — 19 ilâ 21 yaşlarında bir Türk genci ile muhabere etmek istiyorum. Adresim: J. Hoey. 159 Stirling Highway Cottesloe, Western Australia. —

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
Ö K — R. S. K. — F. Tuna — F. S. Ş. B. L. — A. N. — Çacuk
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Çocuk hekimi
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas 4 numara.
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra Tel: 40127

Akşam Yemeklerinizi
Beyoğlunun en kibar, en temiz lokantası olan
"BUKET„ de
yeyiniz.
İstiklâl caddesi Şehir Tiyatrosu karşısında

En son modalarla ahenktar yeni PUDRA Renkleri

En son moda koleksiyonları bu mevsimin ropları, yeni yüz ve ten renklerile imtizaçı icab edeceği hissini uyandırmaktadır. Şimdi, meşhur bir güzellik mütehassısı tarafından icad edilen en son moda renkler, cazip Tokalon pudrası serisine dahildir. Ve her yerden tedarik edebilirsiniz.

NATÜRELLE» — Gayet beyaz ciltler için saf ve şeffaf bir güzellik temin eder.

«PECHE» — Açık tenli sarışın ve esmerlerin ekserisine gayet uygun bir güzellik temin eder.

«BRUN SOLEİL» — Esmerler için cazip bir sevimlilik temin eder... Ve şimdiye kadar gördüklerinizden daha parlak, daha canlı ve daha cazip diğer bir çok renkler.

Tokalon pudrası havalandırılmış - ki bu sayede on defa daha ince kılar - olduğundan tabii görünür. Onda taze çiçeklerin kokusunu hissedersiniz. Bu Pudra, «Krema köpüğü» imtiyazlı usuliyle karıştırılmış olduğundan iki misli fazla sabit durur. Tokalon Pudrasının yeni ve cazip renklerini görünüz.

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy ŞİFA YURDU
İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Türkiye Cümhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

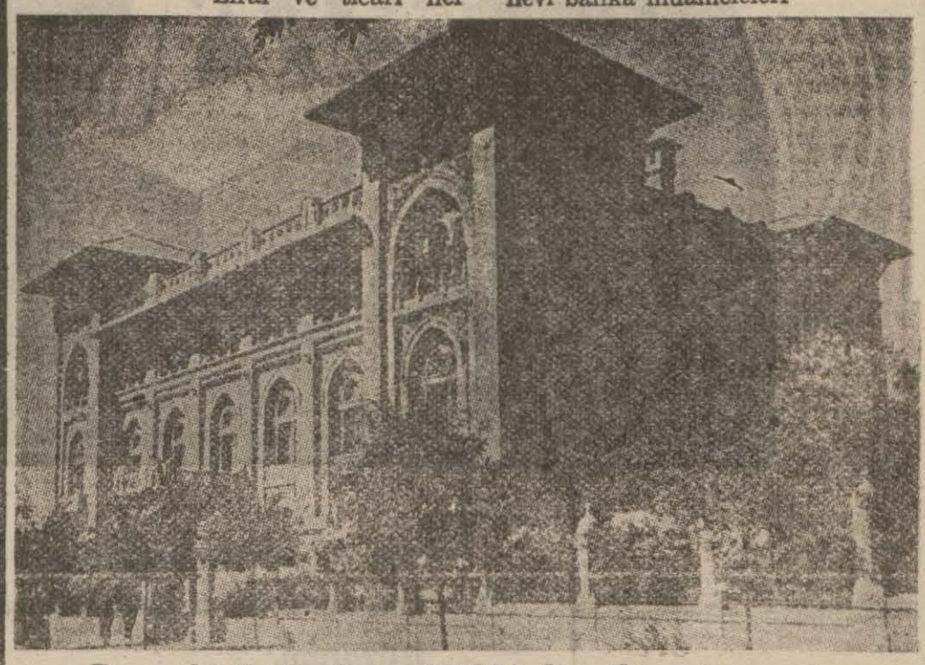

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,000	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Askerî liseler müfettişliğinden:

Son günlerde zelzele bölgelerinden bazı talebeler askeri mekteplere girmek için muhtelif makamlara müracaatta bulunmaktadırlar.

Zelzele felâketine uğrayan Frzincan **Askeri orta okulu** talebeleri diğer askeri okullara yerleştirilmiş bulunduğundan bu okullarda talebe kabul edilecek yer kalmamıştır.

Askeri mekteplerin 940 - 941 tedris senesi için Nisan - 940 da başlanacak talebe **kaydü kabulünde zelzele felâketine uğrayan talebeler tercihan alınacağından** bunların şimdiden kayıt ve kabul kâğıtlarını hazırlayarak vaktinde askerlik şubelerine müracaatları lâzımdır. «1225» «947»

TASHIH

Gazetemizin 6/2/940 tarihli nüshasının 7 nci sahifesinin 5 inci sütununda intişar eden Beyoğlu Vakıflar müdürlüğüne ait gayri menkul satış ilânında ihale tarihi 16/2/940 olacak iken bir tertip hatası olarak 15/2/940 şeklinde yazıldığı görülmüştür. Keyfiyet tashihan ve tavzihan ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira	Kuruş	% 7,5 teminat Lira	Kuruş	Eksiltme Şekli	Saati
1 SF. 21 Zincir	42 adet	567	00	42	52	Açık E.	14
Yivli Gömlek	12 »	1200	00	80	00	»	15.30
Baskül tamiri ve damgalanması işi	13 »	350	00	26	25	»	16
Dikistrin kola	4000 kilo	1400	00	105	00	»	16,30

I — Zincir ve yivli gömlek nümunesi ve kola şartnamesi mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı «4» kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat etminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 20/II/940 salı günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Zincir nümunesi her gün sözü geçen şubeden ve yivli gömlek nümunesi de İdaremizin Paşabahçe Müskirat Fabrikasında görülebileceği gibi kola şartnamesi de parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «870»

*

Cinsi	Keşif bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli	Saat
Maltepe Barut deposu iskele tamiri bekçi kulübesi inşası, ve sair	4431.08	823.33	A. eksiltme	14
Kabataş inhisarlar binaları önüne tratuvar inşası.	1246.02	93.45	» »	15

I — Keşif ve şartnameleri mucibince yukarda mahiyeti hülâsaten yazılı her iki inşaat açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II — Keşif bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 22/II/940 perşembe günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesinden keşif bedellerine göre 22 ve 8 er kuruş mukabilinde alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme parasile ve şartnamelerin F fıkrasında yazılı vesaikle birlikte mezkûrkomisyona gelmeleri. (963)

Harp Okulu Komutanlığından

1 — Bu yıl aşağıda yazılı şartları haiz okurlar Harp okuluna alınacaktır.

A — Ankarada bulunanlar doğrudan doğruya harp okuluna Ankara haricinde bulunanlar bulundukları yerin askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir.

B — Kayıt ve kabul muamelesi 1 Şubat 940 dan 1 Haziran 940 tarihine kadar devam edecektir.

2 — Giriş şartları berveçhiâtidir.

A — Türk ırkından olmak.

B — Sivil liseden mezun olacak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunacaktır.

C — Tam teşekküllü askerî heyeti sıhhiyelerden (harp okuluna girer) kararlı sıhhat raporu almış olacaktır.

B — Azami yaşı 23 olacaktır.

E — Diğer şartlar askerlik şubelerinde mevcuttur.

F — Ankarada olanlar (E) maddesindeki şartları harp okuluna müracaatla öğrenebilirler. (767)

Diş Tabibi
ERİB ZEKİ
GÜNEBAKAN
Beşiktaş Servet Gişesi yanında
ERİB Apt. No. 1, Telefon: 49366

İstanbul Asliye mahkemesi 9 uncu hukuk hâkimliğinden: Nimet Karayel tarafından Eskişehir odun pazarında Eskişehir lise türkçe öğretmeni bayan Fevziyenin apartımanında ve Eskişehir İnhisarlar başmüdürlüğü muhasebesinde iken 1/1/938 tarihinde istifa ederek vazifesinden çekilen Cevdet Karayel aleyhine mahkemenin 39/307 numarasında mukayyet boşanma davasına ait dava arzuhali onbeş gün içinde cevap verilmek üzere berayı tebliğ gönderilmiş ise de mumaileyh mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiği ve halen mahali ikameti meçhul bulunduğu mübaşirin meşruhatından anlaşıldığından müddeialeyhin mezkûr davaya karşı 20 gün zarfında cevap vermesine ve tarafların 4/3/940 saat 9,30 da mahkemeye gelmek üzere davet edilmelerine ve istida sureti ile davetiyinin mahkeme divanhanesine talikine ve gazetelerle de ilânat icrasına mahkemece karar verilmiş olduğundan ol baptaki karar sureti tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (M. 2294)

İstanbul kasapları Türk anonim şirketinden:

25/1/1940 tarihinde içtimâ eden meclisi idare nizamnamei dahilînin aşağıdaki maddelerinin tâdili ve ünvanı şirketin tebdili için Hey'eti umumiyeyi Sirkecide Köprülü handa 36 numaralı Şirket merkezinde fevkalâde içtimaa davete karar vermiş ve 12/3/1940 tarihine müsadif salı günü saat 16,30 u vakti içtimâ olarak tayin etmiş olmakla mezkûr karar dairesinde şirket heyeti umumiyesini mezkûr kün ve saatte fevkalâde içtimaa davet eder ve nizmnamei dahilînin 26 ncı maddesi mucibince içtimâdan en az on gün evveline kadar hisse senetleri hamillerinin senetlerini ya şirket veznesine ve yahut her hangi bir bankaya teslim ettiklerine dair ibraz edecekleri makbuz mukabilinde dühuliye varakası almaları lâzımgeldiği beyan ve tadili teklif edilen maddelerin asıllarıyle yeni şekilleri berveçhizir ilân olunur:

ESKİ ŞEKLİ

Madde 1 — Koyun, keçi, kuzu, oğlak, sığır, manda, dana ve emsali hayvanatı alıp satmak ve bunların komisyonculuğunu yapmak, ve deri, barsak, kan ve mevaddı sairesini işlemek ve işletmek için imalâthaneler vücuda getirmek, işbu mevaddı ham veya mamul olarak alıp satmak, mezbahadan et ve saireyi dükkân ve depolara şeraiti sıhhiye dairesinde nakletmek velhasıl gerek mevad ve hayvanatı mezkûre ve gerek bilûmum ticarî muamelâtı kendi nam ve hesabına müstakilen veyahut yerli ve ecnebi müessesat ile müştereken veya bilvekâle müessesatı mezkûre nam ve hesabına deruhte ve icra etmek üzere zirde muharrerini imza:

Madde 2 — Şirketin unvanı «İstanbul Kasaplar Türk Anonim Şirketi» olacak ve tabiiyeti itibarile bilcümle muamelâtı hakkında Türkiye cümhuriyetinin kavanin ve nizamatı hazıra ve müstakbelesi tatbik edilecektir. Şirket, eşhası hükmiyenin emvali gayri menkuleye tasarrufları hakkındaki kanun ahkâmına tevfikan esası maksad ve tedviri muamelâtı zımnında emvali gayri menkuleye tasarruf edebilir.

Madde 3 — Şirketin umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafından mensup yediden on bire kadar azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur. İlk teşkil olunacak meclisi idare azası müessisler tarafından tayin olunacaktır.

YENİ ŞEKLİ

Madde 1 — Deri, barsak, kan ve mevaddı saireyi işlemek ve işletmek için imalâthaneler vücuda getirmek, işbu mevaddı ham veya mamul olarak alıp satmak mezbahadan et vesaireyi dükkn ve depolara şeraiti sıhhiye dairesinde nakletmek velhasıl bilûmum ticarî muamelâtı kendi nam ve hesabına müstakilen veyahut yerli ve ecnebi müessesat ile müştereken veya bilvekâle müessesatı mezkûre nam ve hesabına icra etmek üzere.

Madde 2 — Şirketin unvanı «Şark Deri Türk Anonim Şirketi» olacak ve tabiiyeti itibarile bilcümle muamelâtı hakkında Türkiye cümhuriyetinin kavanin ve nizamatı hazıra ve müstakbelesi tatbik edilecektir. Şirket eşhası hükmiyenin emvali gayri menkuleye tasarrufları hakkındaki kanun hükmüne tevfikan esas maksad ve tedviri muamelâtı zımnında emvali gayri menkuleye tasarruf ve ipotek kabul ve meclisi idarenin kararile kefalet edebilir.

Madde 3 — Şirketin umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafından mensup yediden on beşe kadar azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur.

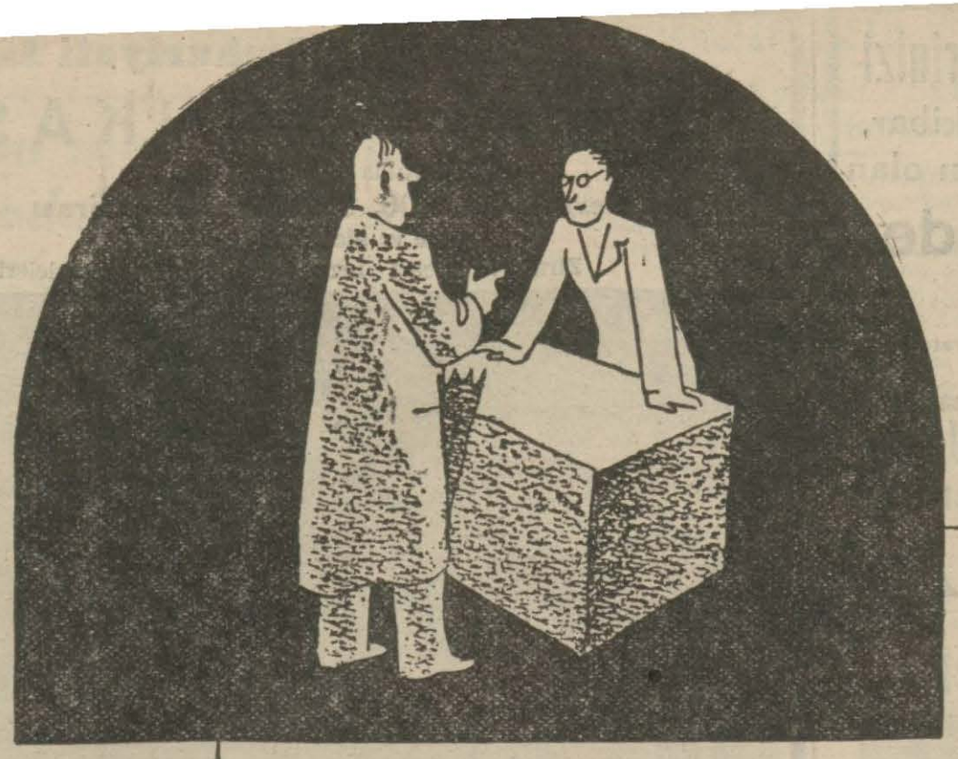

— Ben de komşularım gibi gayet parlak bir ışık veren aynı ampullardan satın almak istiyorum.

— Anladım, yeni TUNGSRAM KRİPTON ampullarını arzu ediyorsunuz.

TUNGSRAM

KRİPTON

En az parayla
En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA — İZMİR

NEOKALMİNA

GRİP, NEZLE, NEVRALJİ, BAŞ, DİŞ, KIRIKLIK, SOĞUK ALGINLIKLARI VE AĞRILARI TESKİN EDER.

Gripden sonra

Sıtmanın en son nöbetleri de tamamen defolacaktır...

QUİNİUM LABARRAQUE'ın terkibinde mevcut kinin miktarı diğer Kına kına mahlulâtına nazaran matlûp ve müessir nisbetde olduğundan gayet kuvvetli ve son derece şifabahş bir kuvvet ilâcıdır. Bir kaç gün zarfında istimali ile Sıtma maglûp ve mündefi olur. Tecrübe mücerrep ve Paris Tıp Akademisi tarafından tavsiye edilen

QUİNİUM LABARRAQUE

Şarabı gayet iyi bir mukavvidir.

Deposu: Galata, Gümrük sok. No. 36
Her Eczanede Satılır.

PETROL NIZAM

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartıdır.

On beş senedenberi on binlerce kimse tarafından memnuniyetle kullanılmaktadır.

Gliserinli RİT Tuvalet sabunu

Bayanlara ve baylara kıymetli kumaşlar!..

Sultanhamamı yangınından kurtulan kıymetli ipekli yünlü kumaşlar ve kazmirler. Sigorta tarafından satılan bu kumaşlar Fincancılar Riza Paşa yokuşu Şark han altında (25) numarada kıymetinden çok aşağı bir fiatle satılmaktadır. Fırsattan istifade ediniz!...

İzona

SAÇ SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikûlade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.
30 Kuruştur

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umum neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Yavrunuz, Saadetinizdir...

Onun gürbüz ve sıhhatli yetişimi; tabiatın tıpkı bir yavru gibi sinesinde yetiştirdiği saf ve normal gıda ile mümkündür. Her anne tabiatın insanlara bahşettiği bu kudret güzelliğinden istifadeyi geri bırakmamalıdır.

ÇAPA MARKA

Müstahzaratında bu hassa tamamen mevcuttur.
Beşiktaş ÇAPAMARKA — Tarihi tesisi 1915

ÖKSÜRÜĞE ve NEZLEYE EN MÜESSİR

ONAR PASTILLERI

Eczanelerden ısrarla isteyiniz.
Satış Merkezi: EMİNÖNÜ ECZANESİ

SATILIK

BENZİN TENEKESİ İMALAT MAKİNALARI

El ile çalışır ve sekiz saat normal çalışmakta sekiz kişilik ekile vasati dört yüz teneke imal eden yeni Komple teneke makinası ve âlâtı satılıktır. Görmek isteyenler Zonguldakta Maden Kömürü işleri Türk Anonim Şirketine müracaatları.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri aşağıda yazılı olan iki liste muhteviyatı 128 kalem perçin çivisi, ağaç vidaları rondelâ ve gupilyalar 18/3/940 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Teselüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır.

Malzemenin ismi	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
Perçin çivisi	24176	1813.20
Ağaç vidaları. Rondelâ ve Gupilya.	12100	907,50

(670)

Cenup demiryolları müdürlüğünden

Bütün şebekede emtia nakliyatına ait 921 numaralı fevkalâde ve muvakkat yavaş gidiş tarifesinde fiat ve şartların tatbik müddeti 1 sonkânun 1940 tarihinden 31 ilkkânun 1940 tarihine kadar bir sene daha temdit edilmiştir.

Keyfiyet sayın halka ilân ve mütemmim malûmat edinmek isteyenlerin Karkamışta Cenup demiryolları müdürlüğüne müracaatları rica olunur. «938»

Galatasaray Lisesi arttırma ve eksiltme komisyonu reisliğinden:

Cinsi	Miktarı	Tahmin fiatı Kuruş
Sofra örtüsü bezi	300 Metre	150 Metresi
Patiska	400 Metre	65 Metresi
Peçete	500 Adet	40 Adedi

Galatasaray lisesinin ihtiyacı olan yukarda yazılı eşyaların 13/II/940 salı günü saat 15 de Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 349 da liseler muhasebeciliğinde toplanan mektep komisyonunca açık eksiltmesi yapılacaktır. teminat 68 lira 50 kuruştur.

İstekliler yeni yıl Ticaret odası vesikası veya ruhsat ünvan tezkeresi ve teminat makbuzile birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyonda bulunmaları.

Şartname ve nümuneleri görmek ve teminat yatırmak için Galatasaray lisesi idaresine müracaatları ilân olunur. (701)

Mütekait Hesap memuru alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Mütekait bir askeri hesap memuruna ihtiyaç vardır. İstekli olanların hal tercümelerile Umum müdürlüğe müracaatları. (692)

SAHİBİNİN SESİ

Kıymetli Anadolu genç bestekârlarımızdan MALATYYALI FAHRİ'nin besteleyip bizzat okuduğu, güzel Erzincanımızın unutulmaz felâketini tasvir eden

A X 2214

Millî Şef felâket sahasında Zavallı Erzincan

Plâğını muhterem halkımızın dinlemeleri tavsiye olunur.